

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

НЕДІЛЯ БОЖОГО МИЛОСЕРДЯ-24. 5. 2022

Děkujte Hospodinu, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky.

„PÁN MŮJ A BŮH MŮJ!“ ... „PROTOŽE JSI MĚ UVIDĚL, UVĚŘIL JSI. BLAHOŠLAVENÍ, KDO NEVIDĚLI, A PŘESTO UVĚŘILI!“
Freska v presbytáři kostela sv. Cyrila a Metoděje v Podivicích.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, o této neděli Božího milosrdenství vyjádřeme svou vděčnost věčnému Otci, neboť je věrný a jeho milosrdenství trvá navěky:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

● Otče, tys tak miloval svět, žes obětoval svého jediného Syna, dej ať při pohledu na Kristův kříž poznáváme hlubinu tvého božství, která se sklání k našemu lidství a svou věčnou láskou se dotýká těch nejbolestnějších ran našeho pozemského putování.

● Pro Kristovo vítězství nad smrtí, učíš přítrž válce proti Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná satanským Putinovým ruskem na dětech, ženách, na zmučeném obyvatelstvu, odpověz na nevinnou krev, která k tobě volá o pomstu, a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.

● Modleme se za ty, kteří uvažují o povolání ke kněžství, jáhenství a zasvěcenému životu, aby poctivě naslouchali Pánovu hlasu a odvážně odpověděli na jeho volání.

● Otče, tys naučil sv. Faustynu důvěře v tvé milosrdenství: i my Ti svěřujeme Tělo a Krev, duši a božství tvého milovaného Syna a našeho Pána Ježíše Krista za hříchy naše i celého světa; pro jeho bolestné utrpení smiluj se nad námi a nad celým světem.

● Otče, prokaž své milosrdenství našim zemřelým bratřím a sestrám.

K: Otče, poznej v našem volání hlas vzkříšeného Ježíše a mocí jeho zmrtvýchvstání nás zahrň svou spásou. Neboť on žije a kraluje na věky věků.

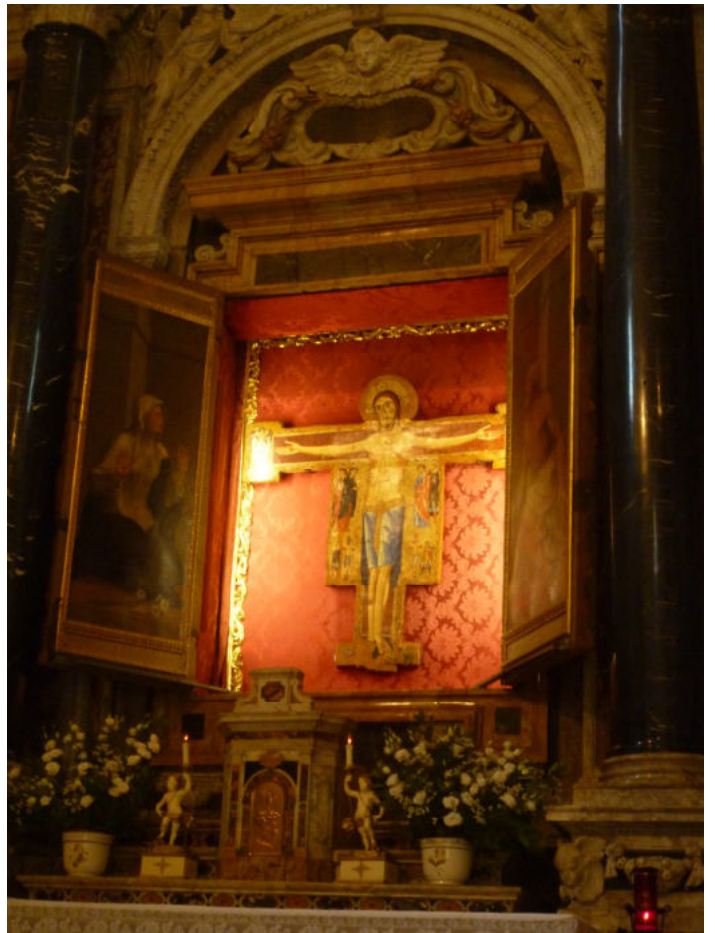
L: Amen.

PAX TIBI MARCE EVANGELISTA MEUS

Votivní svíce na hlavním oltáři se sarkofágem sv. Marka v bazilice v Benátkách, *Peregrinatio Ad Miracula Fidei*, 10. 6. 2014. Dole: Eucharistie u původního hrobu sv. Marka v kryptě baziliky v Benátkách, *Peregrinatio ad Loca Sanctitatis et Historiae*, Venezia, Itálie, 29. 6. 2018.

PUTOVÁNÍ VE ŠLĚPĚJÍCH
SV. KATEŘINY SIENSKÉ,
PATRONKY EVROPY
Nahoře: v rodném domě
v Sieně; Eucharistie
v bazilice sv. Dominika
a sv. Kateřiny v Sieně.
Peregrinatio ad Portam Fidei,
12.7.2012

Dole: modlitba před oltářem
se sarkofágem sv. Kateřiny
v bazilice Santa Maria
sopra Minerva v Římě.
*Peregrinatio ad Limina
Apostolorum,* 11.6.2007.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

3 НЕДІЛЯ ВЕЛИКОДНЯ – 1 ТРАВНЯ 2022

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.

„ŠIMONE, SYNU JANŮV, MILUJEŠ MĚ?“ ODPOVĚDĚL MU: „ANO, PANE, TY VÍŠ, ŽE TĚ MILUJI.“ JEŽÍŠ MU ŘEKL: „PAS MOJE OVCE.““ (Jan 21,1-19). Socha na místě Petrova vyznání, na břehu Genezaretského jezera u svatyně Sacellum Primatus Sancti Petri, kde jsme po abdikaci Benedikta XVI. prosili za budoucího Petrova nástupce, Izrael. *Peregrinatio Ad Fontes Salutis*, 26.2.2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, ve společenství Zmrtvýchvstalého prosme všemohoucího Otce:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosme za papeže Františka, ať v síle poslání, které dal Zmrtvýchvstalý Petrovi všech věků: "Pas mé beránky, pas moje ovce", je maličkému stádku povzbuzením ve víře.
- Pro Kristovo vítězství nad smrtí, učíš přítrž válce proti Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná satanským Putinovým ruskem na dětech, ženách, na zmučeném obyvatelstvu, odpověz na nevinnou krev, která k tobě volá o pomstu, a posilni v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
- Prosme za lhostejné, ustrašené a bázlivé, aby v síle Ducha zmrtvýchvstalého Krista dokázali jít proti proudu, vědomi si toho, že je třeba "poslouchat více Boha než lidi".
- Modleme se za mladé lidi, povolané k plnosti života, aby v Marii nacházeli vzor naslouchání, hloubky rozlišování, odvahy víry a odhodlání ke službě..
- Modleme se za všechny, kteří přispívají k životu farností, aby je Bůh posiloval a dával jim radost ze služby.
- Prosme za zemřelé, ať na věky vzdávají chválu Tomu, který sedí na trůně i Beránkovi.

K: Bože, tys učinil zmrtvýchvstalého Krista počátkem nového stvoření. Dej, ať Církev neustále hlásá novost tvého evangelia. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SK 5,12-16

Čtení ze Skutků apoštolů.

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou. Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a na nosítka, aby, až půjde Petr okolo, alespoň jeho stín padl na někoho z nich. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy; a ti všichni byli uzdravováni.

ŽALM 118

Nechť řekne dům Izraelův: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ – Necht' řekne dům Áronův: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ – Necht' řeknou ti, kdo se bojí Hospodina: – „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ Kámen, který stavitelé zavrhli, – stal se kvádrem nárožním. – Hospodinovým řízením se tak stalo, – je to podivuhodné v našich očích. – Toto je den, který učinil Hospodin, – jásejme a radujme se z něho! Hospodine, dej spásu, – Hospodine, popřej zdaru! – Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu! – Žehnáme vám z Hospodinova domu. – Bůh je Hospodin a dopřál nám světlo.

2. ČTENÍ – ZJ 1,9-11A.12-13.17-19

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, váš bratr, účastník vašich soužení, Království i trpělivosti v Ježíši, dostal jsem se pro hlásání Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. A jednou v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevním obcím.“ Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícňů a uprostřed těch svícňů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou na prsou zlatým pásem. Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj! Já jsem První i Poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle – jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nynější i to, které přijde později.“

EVANGELIUM – JAN 20,19-31

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho ruku jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili!“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

LITURGICKÉ TEXTY 3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ

1. ČTENÍ – SK 5,27B-32.40B-41

Čtení ze Skutků apoštolů.

Velekněz začal apoštoly vyslychat: „Přísně jsme vám přece přikázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“ Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ Dali apoštoly zbičovat a zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšově. Pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

ŽALM 30

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil, nedopřál jsi, aby se nade mnou radovali moji nepřátelé. Hospodine, z podsvětí jsi vyvedl mou duši, zachovals mi život mezi těmi, kteří do hrobu klesli. Zpívejte Hospodinu, jeho zbožní, a vzdávejte díky jeho svatému jménu! Vždyť jeho hněv trvá chvíli, ale jeho laskavost po celý život, zvečera se uhostí pláč, zjitra však jásot. Slyš, Hospodine, a smiluj se nade mnou, pomoz mi, Hospodine! Můj nárek jsi obrátil v tanec, Hospodine, můj Bože, chci tě chválit navěky!

2. ČTENÍ – ZJ 5,11-14

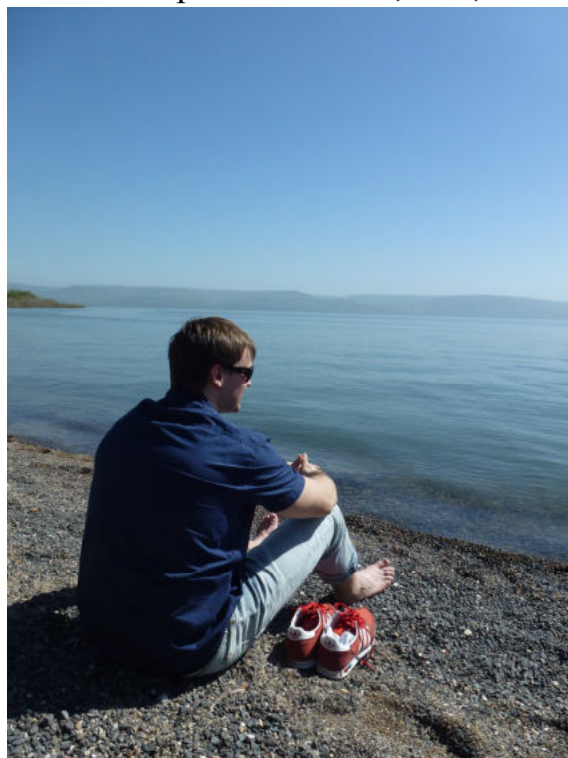
Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem hlas velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců – bylo jich na miliony a stamiliony – a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu!“ A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli na tvář a poklonili se.

EVANGELIUM – JAN 21,1-19

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, a to u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství

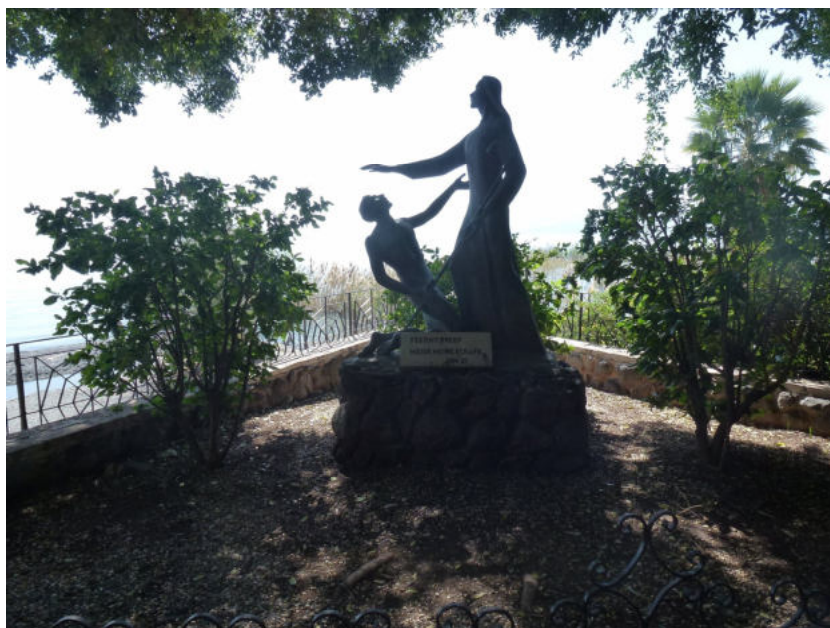
ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty – byl totiž oblečen jen nalahko – a skočil do moře. Ostatní učedníci došli s lodí – nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a vedle chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, bylo jich stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojďte snídat!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. Když posnídali, zeptal se Ježíš Šimona Petra:

„Šimone, synu Janův, miluješ mě více než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone,

synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“

Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

*„Což nám srdce nehořela, když k nám na cestě mluvil
a odhaloval smysl Písma?“ (Lukáš 24,32)*

DOBA VELIKONOČNÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., *čestným občanem Pustiměře*

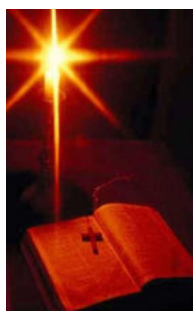
a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ - 25. DUBNA 2022 - SV. MAREK, EVANGELISTA

Když se Ježíš naposled zjevil jedenácti apoštolům, řekl jim: "Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu! Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; kdo však neuvěří, bude zavržen. Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ve jménu mém budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady (do ruky), a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se." Tak k nim Pán Ježíš mluvil. Potom byl vzat do nebe a zasedl po Boží pravici. Učedníci pak vyšli a všude kázali. Pán působil s nimi a potvrzoval jejich slova znameními, která je provázela. Když se Ježíš naposled zjevil jedenácti apoštolům, řekl jim: "Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu! Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; kdo však neuvěří, bude zavržen. Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ve jménu mém budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady (do ruky), a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se." Tak k nim Pán Ježíš mluvil. Potom byl vzat do nebe a zasedl po Boží pravici. Učedníci pak vyšli a všude kázali. Pán působil s nimi a potvrzoval jejich slova znameními, která je provázela. (Marek 16,15-20)

ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 26. DUBNA 2022

Ježíš řekl Nikodémovi: „Musíte se narodit znova. Vítr vane, kam chce; slyšíš, jak hučí, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ Nikodém se zeptal: „Jak se to může stát?“ Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi v izraelském národě učitel a to nevíš? Amen, amen, pravím ti: Mluvíme o tom, co známe, svědčíme o tom, co jsme viděli, ale vy naše svědectví nepřijímáte. Nevěříte-li, když jsem k vám mluvil o věcech pozemských, jak (teprve) uvěříte, až k vám budu mluvit o nebeských? Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný.“ (Jan 3,7b-15)

Nikdo nevystoupil do nebe. Symbolicky umístíme nebe nahoru. Vyjadřuje to sama etymologie slova. České „nebe“ má stejný kořen jako německé Nebel, mraky, mlha. Bydliště bohů národy obyčejně umísťovaly na horách. Pout' ke svatyni tedy znamenala „výstup“. Platón však k tomu přidal vysvětlení. K pravému Bohu se nevystupuje nohama, ale myslí. Filosofie se tedy stává „pozdvíženou myslí k Bohu“. Jeho výrok se dostal i do našich katechismů jako definice modlitby. Ale přesto se musí vzít v jiném smyslu, než jí rozuměl Platón. Pro řeckého filosofa je Bůh „čistá myšlenka“. Proto i myšlenka, je-li čistá, k němu doletí. Pro křesťany je Bůh daleko víc. Je Otec, je to tajemství nekonečné lásky. Tam pak nikdo nevystoupí, tam nikdo nepronikne bez zjevení. Myslet si tedy, že někdo může vytvořit „vědecký světový názor“, tj. jakýsi druh náboženského postoje, jenom podle logického myšlení a rozumových principů, by znamenalo vystoupit na nebe, které není nebe, protože je bez lásky a bez důvěry v Otce.

Kromě toho, kdo sestoupil z nebe. „Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh...“ Těmito slovy začíná list Židům (Žd 1,1). A přece právě tu se zdůrazňuje jedinečné, centrální postavení Krista v dějinách spásy. Tajemství Boží můžeme poznat, jenom když nám je zjeví sám Bůh. Činí tak skutečně mnohokrát a mnoha způsoby. Origenes se pokusil o to, aby je zařadil do různých skupin. Zjistil tedy, že Bůh mluví k člověku nejdříve v jeho svědomí a v obrazu stvořeného světa, v kráse nebe i země. Hlas Boží zaznívá i v Písmu svatém, v církvi, ve spisech duchovních autorů. Je tedy slov Božích skutečně mnoho? Jak se mají k sobě navzájem? Odpověď Origenova je jednoduchá: Všecka tato slova jsou jakoby paprsky jednoho jediného pravého Slova, Syna Otce, který pro nás a pro naši spásu sestoupil z nebe. Každá pravda a každé dobro, se kterým se setkáme, je tedy Kristus. Je částečný, ale pravý. Kdo jde tedy důsledně za hlasem pravdy a dobra, dojde nakonec ke Kristu.

Musí být vyvýšen Syn člověka. Tzv. židokřesťanskou teologií nazýváme první křesťanské myslitele, kteří pocházeli z obrácených Židů a mysleli v semitské biblické tradici. Ti nám představují vykoupění jako postupný sestup Syna Božího do světa, trpícího ve stavu hříchu. Ten sestup je však spojen s výstupem, protože tam, kam Bůh sestoupí, se otvírá nebe. Nejbolestnější byl ovšem sestup Krista do smrti, a to tak potupné. Ale právě proto se stává kříž výstupem na nebe. Syrští Otcové rádi nazývali kříž žebřem do nebe a srovnávali jej s žebřem, který viděl ve snu Jákob (Gn 28), po kterém andělé sestupovali a vystupovali. Podle sv. Řehoře Nysského se tím vyjadřuje tajemství celého křesťanského života. Základní ctnost tu je pokora. Tu pak Řehoř definuje zvláštním slovním obratem: „sestup do výše“. V životě nás totiž stále něco tlačí k zemi, hmotně i duchovně. Ale v Kristu nás každé přitlačení k zemi pozdvihne k nebi.

STŘEDA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 27. DUBNA 2022

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří,

není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu. (Jan 3,16-21)

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna. Máme něco rádi, milujeme to, po čem toužíme, co potřebujeme, co nám dělá dobře. Bůh nepotřebuje nic. Když miluje, je to proto, že chce dobro druhému. Nebere, ale dává. Velikost jeho lásky se měří podle velikosti daru. V životě Nejsvětější Trojice Otec dává sebe celého Synu, od věčnosti ho rodí. A týž Syn se při vtělení stává darem pro nás a pro naši spásu. Nedovedeme si tedy představit, že by nám mohl Bůh dát ještě něco většího. Takový dar ovšem žádá odpověď z naší strany, která by byla důstojná. Je pěkně vyjádřena v modlitbě sv. Ignáce z Loyoly na konci exercicií: „Vezmi si, Pane, celou mou svobodu. Přijmi mou paměť, můj rozum a celou moji vůli. Všechno, co mám a vlastním, jsi mi dal, Tobě to, Pane, vracím zpět. Všechno je tvoje, nalož s tím zcela podle své vůle. Dej mi jen svou lásku a milost, to mi stačí.“ Jde tu tedy o svatou výměnu. Člověk dává sebe celého Bohu za to, že Bůh se dává jemu. To, co dává Bůh, nemůže být nikdy mrtvý dar, je to život. Žijeme tedy v Bohu, s ním a v něm, skrze našeho Pána Ježíše Krista.

Aby kdo v něho věří, měl život věčný. Sv. Jan nazývá druhou božskou osobu Slovem, které bylo na počátku u Boha (Jan 1, 1n). Je to ovšem výraz obrazný. Ale přece poodhaluje smysl tajemství. Slovy vyjadřujeme myšlenku, to, co máme v srdci, co nejvíc odpovídá důstojnosti osoby. Když se naše myšlení ztotožní s myslí Boží, stáváme se syny Boha Otce. Ve slovníku našeho náboženství má tento proces název víra. Věřit znamená vzít za pravdu, co nám Bůh zjevuje. Víra ovšem není myšlení abstraktní, matematické. Je to především důvěra a životní postoj. Zahrnuje tedy i dobré skutky. Věřící jsou ti, kdo následují Krista, důvěřují jeho slovům a jdou po cestě jeho přikázání. Ta cesta vede do života, a protože je to život Boží, je věčný. Není proto vhodné říkat, že dostaneme po smrti věčnost. Vlastně už tu věčnost máme tím, že věříme, že se naše mysl ztotožňuje s myslí Boží, že poznáváme Otce, který je na nebesích.

Světlo přišlo na svět. Podzemní jeskyně Moravského krasu se staly cílem turistů z celého světa až po zavedení elektrického osvětlení. Předtím to byly tmavé díry, které budily strach. Krása krápníků se dá ocenit jenom ve světle. I život člověka je takovou tajemnou jeskyní. Dostane smysl, až když jej osvítl víra. Živě to pocítují zvláště tzv. konvertité, lidé, kteří se stali věřícími neobvyklým způsobem. Tak píše např. známý Alfons Ratisboune, židovský ateista, kterému se 20. ledna 1842 zjevila Panna Maria v římském kostele San Andrea del Fratte: „Procházel jsem se chrámem. Náhle jsem pocítil velký neklid a zdálo se mi, jako by všecko zahalil závoj. Celý kostel se mi zdál ztemnělý, s výjimkou jediné kaple, do které se slilo všecko světlo. Pozdvihl jsem oči k oné kapli, zářící takovým světlem, a uviděl jsem, že na jejím oltáři stojí přesvatá Panna Maria... V její přítomnosti jsem pochopil všecko, ačkoli mně neřekla ani slovo, celou hrůznost stavu, ve kterém jsem byl, zrůdnost hříchu i krásu katolické víry. Jedním slovem, pochopil jsem všecko!“

ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 28. DUBNA 2022

Kdo přichází shora, je nade všemi; kdo pochází ze země, je pozemský a mluví pozemsky. Kdo přichází z nebe, je nade všemi; svědčí o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá. Kdo však jeho svědectví přijal, dotvrdil tím, že Bůh je pravdivý. Vždyť ten, kterého poslal Bůh, mluví slova Boží; (Bůh) mu totiž dává Ducha v míře neomezené. Otec miluje Syna a všechno mu dal do rukou. Kdo věří v Syna, má život věčný; kdo však odpírá věřit v Syna, nespátří život, ale zůstává na něm Boží hněv. (Jan 3,31-36)

Kdo pochází ze země, je pozemský, mluví pozemsky. Bůh stvořil člověka z hlíny země, vypravuje Bible (Gn 2,7). Je to výraz symbolický, ale názorný. Obvykle z toho odvozujeme poučnou myšlenku na smrt: „Pomni, člověče, že jsi prach a že se v prach obrátíš!“ Ale tento důsledek se neváže k textu evangelia, který má na mysli člověka myslícího a mluvícího „pozemsky“. I ten výraz nemá pěkný zvuk. Je to něco jako nízké, hmotné zájmy, praktický materialismus. Lepší rozlišení najdeme ve scholastické teologii. Tam se mluví o poznání přirozeném a nadpřirozeném. Máme schopnost poznávat pravdu. Je úžasná. Ale přece jenom nepřekročí hranice lidských obzorů. Je tedy naše myšlení pozemské. Jsme za tento dar Boží vděční, jako je vděčný člověk za to, že má nohy a může chodit po zemi. Nohy mu však neumožní let do výše. Tak si musíme i my být vědomi, že pouhým lidským rozumem nepochopíme to, co jej přesahuje. Uvažovat rozumem, rozvíjet jej, je moudrost. Myslet si, že existuje jenom to, co rozumem pochopíme, je bláhovost.

Kdo přichází z nebe, svědčí o tom, co viděl a slyšel. Základní prvek v Bibli ve Starém i v Novém zákoně je pojem zjevení. V přírodě pozorujeme mnoho věcí, říkáme jim „jevy“, jeví se nám před očima. „Zjevením“ však nazýváme něco, co jsme viděli, poznali, ale co zřejmě není částí světa, který nás obklopuje. Bernadetta měla v Lurdech zjevení Panny Marie, viděla ji ve formě krásné paní v tmavé jeskyni. Bylo by to však velké zúžení pojmu, kdybychom ho užívali jenom pro tzv. zjevení viditelná. Ta nejsou nejdůležitější a nejsou vždycky bezpečná. Je tu nebezpečí iluze. Zjevení, které známe z Bible, je především v mysli. Poznáváme a přijímáme za pravdu něco, co sám lidský rozum nemůže pochopit. Křesťan věří v Nejsvětější Trojici, vyznává, že je Kristus Bůh a člověk, že je Ježíš přítomen v eucharistii. Jak může přijmout tak nepochopitelné pravdy? Je to proto, že mu v jeho mysli sám Kristus dává milost, aby je přijal, zjevuje se mu, mluví mu v srdci a on nepochybuje. Víra jsou totiž slova, která sám Bůh mluví do duše.

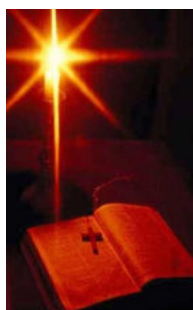
Koho poslal Bůh, mluví slovo Boží. V katechismu je otázka: „Co znamená věřit křesťansky?“ Odpověď: „Uznat za pravdu všecko, co Bůh zjevil a co předkládá k věření v katolické církvi.“ Teologové rozlišují zjevení vnitřní a vnější. To první je v srdci, ve svědomí, přímé. Druhé je v Písmu a ve svědectví druhých lidí, tedy nepřímé. Apoštolové dostali od Krista posláni, aby šli do celého světa a aby vydávali svědectví o tom, co sami viděli a slyšeli od Krista. Můžeme jim věřit? Může člověk říci druhému člověku „Toto praví Bůh?“ Už ve Starém zákoně začínali proroci svá kázání těmito úvodními slovy (srv. Jer 2,5). Bylo však i u Židů mnoho falešných proroků. Ti mluvili za sebe a ne z Božího posláni. Dodnes věříme církvi jenom proto, že jsme přesvědčeni, že tu byli lidé, které

posílá sám Bůh, aby řekli to, co mají světu ohlásit. Nejsou to vždycky věci líbivé, vyžaduje se odvaha k tomu, aby se řekly, veřejné mínění je za to odsuzuje. Ale právě ten odpor bývá známkou pravosti, protože to nejsou slova ze země, ale z nebe.

Vypráví se, jak se jednou velký vojevůdce Napoleon svěřil jednomu knězi, svému příteli, že zničí Církev. Kněz se tehdy usmál a ironicky poznamenal: "když se to za 19 století nepodařilo nám farářům, ty to zcela určitě během několika let nezvládneš". Nechtěl tím, říct, že my kněží máme v úmyslu Církev oslabovat, ale dějiny ukazují, že ani hříchy či pohoršlivý život papežů, biskupů a kněží nezpůsobily zánik Církve, která, bohudík, nestojí na lidech, ale je to dílo Boží, které se nikdy nepodaří zničit. Snažme se proto i my rozlišovat, prosme o dar umění, abychom se i my řídili učením Krista a Círky a nebyli příliš zahleděni na lidi, kteří jsou jejími představiteli, protože i oni jsou jen lidi a mají své chyby a hříchy.

Spíše se za ně modleme. "Více je třeba poslouchat Boha, než lidi" - zaznívá dnes v prvním čtení. Papež Benedikt XVI. kdysi na otázku, zda-li si někdy nezoufá, když slyší spoustu nepříznivých zpráv o stavu Círky a její víry, odpověděl asi takto: Je třeba si přiznat, že by bylo z čeho si zoufat, ale je třeba dodat, že Církev nevedeme my, ale vzkříšený Pán a jeho Duch, takže pro zoufalství nemáme důvod. A to je Boží slovo i pro nás.

PÁTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 29. DUBNA 2022

Ježíš odešel na druhou stranu Galilejského neboli Tiberiadského moře. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky. Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat. Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ Jeden z jeho učedníků - Ondřej, bratr Šimona Petra - mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co to je pro tolik lidí?“ Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy.

Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“ Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám. (Jan 6,1-15)

Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Říká se, že lidé povrchní, ať už jsou to umělci nebo

politici, mívají velký úspěch na počátku. Ponenáhlu však od nich davy odcházejí. Hlubocí lidé mají jiný osud. Na počátku je nechápou, ale nakonec se dočkají opravdového úspěchu. Pozemský život Krista šel ovšem opačnou cestou, od velkých úspěchů k opuštěnosti. Jaký je důvod? Protože je davové smýšlení povrchní. Za jediného dobrodince lidstva se považuje ten, kdo zlepší hmotné podmínky, kdo zvýší blahobyť. Ježíš, který uzdravuje a nasycuje hladové, se zařadil do této kategorie, a proto ho oslavovali. Je v tom něco zlého? Jistě ne. Ale Ježíšův zájem byl poučit je, aby se nezastavili u tohoto prvku, aby pochopili, že je to jenom náznak něčeho, co chce dát navíc, darů duchovních. Při této lekci už mnoho úspěchů nebývá.

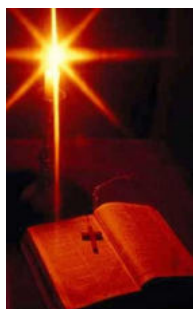
To je jistě ten prorok, který má přijít na svět. V literatuře 19. století se často vyskytuje téma Kristus a Antikrist. Je to konfrontace dvou metod, jak dobýt vládu nad světem. Antikristovi obyčejně přisuzují zásluhu, že vyřeší všechny sociální problémy. Nebude už chudých a potřebných po materiální stránce. Tím oslní i mnoho křesťanů, kteří se přiznají, že už o to po staletí usilovali, ale nedovedli to provést. Je zajímavé, že se podobná konfrontace čte už v exerciciích sv. Ignáce z Loyoly v rozjímání O dvou praporech. Proti Kristu sbírá vojsko Satan a verbuje lidi blahobytem, vládou nad jinými a pýchou. První inspirace těchto meditací je však už v samém evangeliu, ve vypravování o pokušení Páně (Mt 4, 1-11). Přistoupil-li zlý duch s těmito pokušeními k samému Kristu, je pochopitelné, že začíná stejnou metodou i u těch, kteří se chtějí ke Kristu připojit.

Chtěli se ho zmocnit, aby ho prohlásili za krále. Podle Písma je Mesiáš z rodu Davidova, tedy z rodiny izraelských králů. Víme, že se Bůh ustanovení království ve vyvoleném národě bránil (1 Sam 8). Nakonec tu instituci připustil, aby se David a Šalamoun stali předobrazem budoucího království Mesiáše. Když tedy davy uvěřily, že je Ježíš Mesiáš, bylo úplně logické, že ho chtěly provolat králem. Ježíš se jim skryl. Nechtěl svou budoucnost popřít. Vždyť ji později úředně potvrdil před zástupcem římského císaře Pilátem: „Já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět“ (Jan 18,37). Ale v této chvíli nebyly davy schopny slyšet doplnění, které slyšel Pilát: „Ne, moje království není odtud“ (Jan 18,36). Od krále Davida ke králi Kristu je stejný pokrok, jako při všem ostatním: Od Starého zákona se přechází k Novému, když se postoupí od tělesného k duchovnímu, od světa k věčnosti.

Stále prožíváme dobu velikonoční. Skutky apoštolů nám představují apoštoly jako svědky Zmrtvýchvstalého, kteří nemohou nemluvit o Kristu, kterého viděli, slyšeli, dotýkali se ho - zkrátka představovali Krista jako jediného, v němž je možné dojít spásy, protože vstal z mrtvých. Nevyhnuli se přitom pronásledováním, hlavně ze strany členů velerady, kteří se jim snažili ztrpčovat život zákazy, bitím, ale stejně nic nepomohlo. Dílo Kristovo žije dodnes v jeho Církvi, a protože pochází od Boha, žádné lidské moci se ho nepodaří zničit. V evangeliu se opět vracíme k událostem před velikonočními svátky. Ježíš nasycuje hladový zástup, který mu naslouchal a viděl různé zázraky na nemocných. Rozmnožení chleba a ryb je také velký zázrak. Nasytit 5000 mužů - a to se nepočítaly ženy a děti, které tam jistě také byly, - 5 chleby a 2 rybami, je nemožné. U Boha však není nemožného nic, jak jsme slyšeli. Poučení pro nás může být to, že i my kolikrát vidíme, že

na různé věci sami nestačíme, klesáme pod náporom všelijakých úkolů, starostí, práce. A tady je nutné nespolehat se jen na své omezené síly, ale důvěřovat i Bohu. "Člověče přičiň se a Pán Bůh ti pomůže". Toto pravidlo kéž nás v životě provází. Je třeba se ovšem vyhnout dvěma krajnostem. Ta první spočívá v tom, že člověk řekne: Pane Bože, postarej se, já proto nic dělat nebudu; a z druhé strany zase budeme spolehat jen na sebe a Pána Boha hodíme za hlavu. Správně je využít všech možných prostředků ke konání dobra, řídit se heslem "dělej všechno, jak nejlépe dokážeš" a výsledek nech na Bohu.

SOBOTA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 30. DUBNA 2022

Když nastal večer, šli Ježíšovi učedníci dolů k moři, vstoupili na loď a jeli na druhý břeh moře do Kafarnaa. Už byla tma, a Ježíš k nim ještě nepřišel. Moře se vzdouvalo nárazy silného větru. Když uveslovali pětadvacet nebo třicet honů, viděli Ježíše kráčet po moři a blížit se k lodi. Padl na ně strach. On však na ně zavolal: „To jsem já, nebojte se!“ Chtěli ho vzít na loď a vtom loď přirazila k břehu, ke kterému jeli. (Jan 6,16-21)

Uviděli Ježíše, jak kráčí po jezeře. Ptali se jednoho odborníka v mystice, co soudí o zjeveních. Namítali mu, že jsou často velice osobní, těžko věřit, že by tomu bylo tak, jak to viděli. Odpověděl docela prostě. Jde-li o osoby hodnověrné, které neklamou a samy nepodléhají iluzím, je rozumné jim věřit. Ale co jim doopravdy věříme? Ti lidé říkají, že viděli. Zůstaňme u toho. Oni to a to viděli. Je to důležité? Jsou-li opravdu duchovní, vědí, že není důležité vidět, ale pochopit, co jim Bůh chce tímto viděním říci, vždyť to je jejich smysl. Co chtěl říci Ježíš apoštolům, když ho viděli chodit po jezeře? Byli v těžkém zápase s vlnami a s větrem. Ukázal jim, že se nemusejí bát živlů. Má je všechny v moci. Ale byla to i bezprostřední příprava na řeč o eucharistii, kterou pronese ráno v Kafarnaum. Tam půjde o tajemství vrcholného posvěcení viditelného světa, který se má stát jeho tělem a krví.

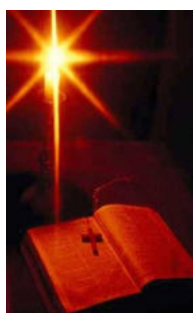
Já jsem to, nebojte se. Ti, kdo měli zjevení, vypravují, že se v prvním okamžiku lekli. Tvrdíme sice rádi, že věříme leda tomu, co vidíme očima a čeho se hmatem dotýkáme. Ale je i v nás jakýsi podvědomý strach z nevypočitatelné přírody. Staré báje zosobňovaly ve vodníkovi záludnou sílu vod, v bludičkách přitažlivost nebezpečných terénů. Uvidět najednou něco neznámého, co překračuje normální smyslové poznání, ten atavistický strach probudí. Taková byla i reakce apoštolů. Ale Ježíš je ujistí svou přítomností! Jaký to mělo smysl? Je to malý náznak nového stupně zjevení. Židé našli Boha, když pozorovali historii svého národa, tok dějin. Bylo potřeba je přesvědčit, že smysl těch dějin je Kristus. Řekové došli k ideji Boha pozorováním vesmíru, jeho prvků a sil. I oni později dojdou k poznání, že smyslem všeho viditelného je Kristus a že celý kosmos je jeho zjevením jako kniha psaná rukou Boží.

Ihned byla loď u břehu, kam jeli. Nesnadno se rozlišuje pravé vidění od klamu iluze. Rozpoznávacích znamení je vícero. Jedno z nich však je také toto: Lidé v iluzích ztrácejí zájem o skutečnost, začínají zanedbávat své povinnosti a práce. Pravé vidění je naopak

ulehčuje. Sv. Faustina Kowalská pracovala jako sestra v kuchyni a při zjeveních, která měla, bylo jídlo vždycky včas na stole. Apoštolové jeli na druhý břeh jezera. Zjevení je neopozdilo, přijeli dřív, než se čekalo. To platí všeobecně o duchovním životě. Neumenšuje pravé lidské hodnoty a činnost. I sv. Ignác z Loyoly byl vizionář, ale nezanedbával žádnou ze svých povinností představeného. A kolik dopisů denně napsal Don Bosco! Divíme se, jak to mohl zvládnout. Jeho prorocké sny mu při tom nepřekážely. Pravá vidění dávají lepší vhled do skutečnosti, proto skutečnost podporují.

Dnešní krátké evangelium nám popisuje plavbu učedníků po moři do Kafarna. Vlny se vzdouvaly, a tak učedníci bojují s nepřízní počasí. V této situaci se blíží po moři Ježíš, který jim zpočátku nahání strach, protože ho nepoznávají, ale on je ubezpečuje slovy: "nebojte se, já jsem to!" Tradice Církve vidí v této lodi obraz církve uprostřed světa, která je také zmítána vlnami pronásledování, nevěry, omylů. Církev bojuje stále s protivníky, kteří útočí otevřeně navenek, ale i skrytě uvnitř, ale zato vytrvale. Útočí se stále na reálnou přítomnost Krista v eucharistii, Petrův primát, zmrtvýchvstání Páně, zviditelňují se hříchy jednotlivců - kněží, biskupů - a tím se hanobí celá církev. My však víme, že je to Kristus, který v těchto bouřích stojí u loďky Církve. Brány pekelné ji nepřemohou. Všechno lidské pomine, ale Církev bude trvat až do konce světa. Nejde totiž o dílo lidské, ale o dílo Boží. Stejně to platí i o každém z nás. I my se dostáváme do zkoušek, bouřek, starostí, pochybností, ale jde s námi stále Pán. Vždyť křtem jsme s ním navěky spojeni. Jeho slova platí i nám.

PONDĚLÍ PO 3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ - 2. KVĚTNA 2022

Lidé, kteří zůstali na protějším břehu moře, si všimli, že tam byl jenom jediný člun a že Ježíš zároveň se svými učedníky na loď nevstoupil, ale že učedníci odjeli sami. Přijely jiné čluny z Tiberiady blízko k místu, kde lidé jedli chléb, nad kterým Pán vzdal díky. Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci nejsou (na břehu), nasedali do člunů, přijeli do Kafarna a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ (Jan 6,22-29)

Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli. Když prožijeme nějakou nečekanou událost, zanechá v nás

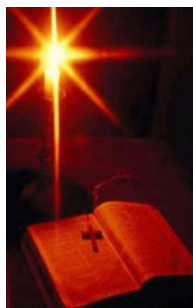
hluboký dojem. A přece je zajímavý psychologický pokus. Dá se lidem za úkol, aby své zážitky popsali. Ani jeden popis nebývá totožný s druhým. Na každého zapůsobilo něco jiného. Bývá to podle vnitřní dispozice, kterou už předtím měli. To platí zvláště v případech, kdy se nemluví přesně a dává se jenom znamení. Často je pochopí jen dva, kdo je dal a komu je dal, protože je spojuje společný zájem. Díla Boží mají všechna charakter znamení. Jsou slova, kterými Bůh něco říká lidem. Jaký by to byl rozhovor, kdyby někdo jenom opakoval naše slova, měl radost ze zvuku jejich samohlásek, ale nestaral se o to, co ta slova znamenají, co se jimi řeklo. Podobně se i Židé spokojili s faktem, že se najedli, nezajímal je smysl zázraku. I náš život je plný znamení. Ale je málo těch, kdo se snaží je pochopit.

Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu. Práce o svůj pokrm a obživu vlastní rodiny je nejdůležitější činností převážné většiny všech lidí. Ježíš ovšem nemíní zlehčovat zásluhy těch, kdo se tak namáhají. Ale u všeho viditelného odkrývá tajemství, které je za ním skryto. Každé dobré dílo má svůj rytmus, který se nesmí zastavit. Práce o denní chleba se má stát prací o věčné hodnoty. Obojí se dá dobře spojit. Kdo má před očima duchovní růst a bohatství, nezanedbává své denní povinnosti v tomto životě. Dává jim naopak náplň. Jeden umělec fotografoval sošky v katedrále v Chartres. Jsou neuvěřitelně propracované, a přece umístěné tak, že je tam po staletí nikdo dobře neviděl. Teprve moderní prostředky nám umožňují je obdivovat. A přece ti umělci pracovali s takovou láskou a věrně. Byli si vědomi, že jejich dílo bude pozorovat a obdivovat sám Bůh, proto bude věčné.

Ten vám dá Syn člověka, neboť do něho vtiskl Otec - Bůh - svou pečeť. V byzantské liturgii se užívá ke mši kvašeného chleba. Když se peče, vtiskuje se do něho pečeť se jménem Kristovým. Na počátku liturgie se tento chléb, tzv. prosfora, ořezává a střední části s pečetí se říká Beránek. Pečeť se vtiskuje do tvárné hmoty, především do vosku, podoba a forma, kterou smí užívat jen její majitel. Zapečetěný dopis nám zaručuje, že máme v ruce list, který nám posílá jeho pisatel. Život Kristův je život, který nám dává Bůh. Symbol pečetí to potvrzuje. Není proto divné, že si světcí bývali vědomi velké síly, kterou dostávají přijímáním eucharistie. Vždyť je to sám Boží život. Považovali ji za zvlášť účinnou zbraň proti zlým sklonům. Boží život je jak očišťující oheň, aby duše zazářila jak čisté zlato.

Zástupy hledají mistra jen proto, že se zadarmo najedli. Ježíš však tímto prorockým znamením jasně ukazuje, že lidé mají usilovat o pokrm pro duši, toužit po duchovních hodnotách. Jedno je k tomu zapotřebí - uvěřit v Krista. Nejen přijímat, ale hlavně dávat, stát se svědkem Kristovým, znamená - stejně jako Štěpán - mít odvahu i přesto, že se setkáváme s nepochopením, nedoceněním, možná i s odporem a nenávisťmi nebo nepřátelstvím.

ÚTERÝ PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 3. KVĚTNA 2022

Zástup řekl Ježíšovi: „Jaké ty děláš znamení, abychom (ho) viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: `Chléb z

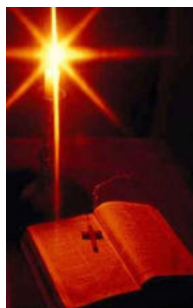
nebe jim dal jíst.', Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života! Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“ (Jan 6,30-35)

Naši předkové jedli na poušti manu. Známe vypravování Exodu (Ex 16) o tom, jak Židé dostali zázračný pokrm z nebe - manu. Kdo cestoval sinajskou pouští, si situaci dovede dobře představit. není to lehké ani dnes se zásobami v autě. Když si však představíme, že sem do skalních údolí dospěly karavany s rodinami a dobytkem, nedivíme se, že Židé zoufali a reptali. Dobře nám bylo v Egyptě! Bez zvláštní Boží pomoci se cesta touto pustinou nedala překonat. Symbolika tohoto přechodu je jasná. Egypt znamená otroctví hříchu, přechod Rudým mořem je očistný křest. Zaslíbená země je Boží království. Cesta pouští pak je lidský život na této zemi. Bez zvláštní Boží pomoci nejsme schopni přestát jeho potíže. Tato pomoc se pro nás konkretizuje v eucharistii, "chlebu z nebe!

Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. Eucharistie je tedy duchovní pokrm na cestu životem. Poslednímu přijímání před smrtí se říká latinsky viaticum, tj. doslova zásoba na cestu. Za starých dob mívali křesťané touhu, aby byl u nich kněz v hodině smrti, aby zemřeli s eucharistií v ústech. Ale celý život je cesta. Proto nám dává eucharistie sílu, abychom ji přešli. „Chléb z nebe dával jim – všechno potěšení v sobě mající.“ Je to překlad přibližný, vzatý z Bible. O maně se tam totiž tvrdí, že stačila vždycky pro všechny a všichni byli spokojeni (Ex 16, 17-18). Tak i oltářní svátost dává všem tolik duchovní síly, kolik potřebuje ke svému poslání zde na zemi.

Dává život světu. Specifický úkol chleba je udržovat člověka při životě. Jsme už na tu stravu tak zvyklí, že si neuvědomujeme, jak složitý proces předchází, abychom měli v ruce skývu chleba. Nemyslíme tím mletí mouky, děláni těsta a pečení. To je poměrně jednoduché. Ale složitě je, co bylo před tím. Než uzraje zrno žita nebo pšenice, kolik bylo potřeba dešťů, záření slunce, vstřebávání solí ze země. Je tu kus života přírody. Jedlé jsou jen živé věci: rostliny a maso živočichů, ne mrtvé nerosty. Jídlem si totiž přisvojujeme život přírody a stává se naším vlastním životem. Chléb nám proto dává život. Ježíš však slibuje, že nám pod způsobou tohoto denního chleba dá i život Boží. Proto se dá říci o eucharistii, že dává život světu, ovšem život nadpřirozený. Požíváním vstupuje v nás a stává se životem naším, jím sílíme a rosteme do věčnosti.

STŘEDA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 4. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl zástupům: „Já jsem chléb života! Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit. Ale řekl jsem vám: Viděli jste mě, a přece nevěříte. Každý, koho mi Otec dává, přijde ke mně, a kdo ke mně přijde, toho jistě neodmítnu, protože jsem sestoupil z nebe, ne

abych konal svou vůli, ale vůli toho, který mě poslal. A to je vůle toho, který mě poslal: abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den. Neboť to je vůle mého Otce: aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný. A já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,35-40)

Já jsem chléb života. Dary utužují přátelství mezi lidmi. Proto si při různých příležitostech posílají dárky. Nemusejí to být velké věci. To, co dostaneme k svátku od přítele, jsme si mohli sami snadno koupit. Ale nemělo by to tu hodnotu, kterou má dar. Skrze něj jako by přítel mluvil: Bylo to moje, ale to, co je moje, patří i tobě, vždyť jsme spojeni. Mají-li hodnotu dárky mrtvé, tranzistor, kniha, hodinky, jak velký dar dává dítěti matka, která mu předává svůj vlastní život. Ten svazek už nikdo nemůže zrušit. Kristus, který nám v eucharistii dává své tělo a svou krev, nám dává svůj vlastní život. Jsme s ním tedy spojeni nejužším poutem, jaké je vůbec možné. Na zemi je nejsilnější spojení v rodině. I ty se bohužel rozpadají.

Eucharistií vstupujeme do rodiny Boží, která je věčná.

Kdo přichází ke mně, nebude už nikdy hladovět. Hlad je zajímavý přírodní jev. Na jedné straně je známkou zdraví. Nemocní ztrácejí chuť k jídlu. Na druhé straně se však může hladem umřít, když organismus nemůže doplnit životní síly, které mu chybí. Dostaví se hlad kratší nebo delší dobu po nasycení. To dosvědčuje, že žádné jídlo na zemi není dostačující, aby udrželo při životě natrvalo. Jen sebe sama připodobňuje Kristus ke chlebu, po kterém se už nelačnící, tj. který pro věčný život nepotřebuje už nic dalšího. Vyskytují se v dějinách církve častěji omilostněné osoby, které se udržovaly při životě jen denním sv. přijímáním. Je to jakoby symbolické potvrzení pravdy víry, že eucharistie je Kristus, který dává věčný život, a že kdo má jej, už nepotřebuje nic jiného.

Kdo věří ve mne, nebude už nikdy žíznit. Žízeň má stejné fyziologické základy jako hlad. Častěji se však cítí. Proto se obrazně přenáší výraz žízně na každou touhu. Říkáme, že někdo žízni po poznání, po zábavě, po lásce atd. Lidské touhy jsou nejrozmanitějších druhů. Starobylý a pěkný výraz je: žíznit po pravdě. Ta tu ovšem neznamená jen abstraktní poznání, logické a matematické formule, ale vyrovnaný styk se skutečností. Nikdy nebudeme spokojeni, pokud cítíme, že je mezi námi a realitou, ve které žijeme, nějaký rozpor, že neodpovídají tomu, co od nich očekáváme. Ten zážitek nás nutí, abychom měnili místo, práci, styky s lidmi a bohužel i rodinné svazky. Důvod je vždy stejný: zklamání, nenacházíme, co jsme čekali. Co nám tu pomůže víra? Ta nás učí najít ve všem Krista. Ten pak, kdo našel, nepotřebuje hledat dál, protože se setkal se vší pravdou.

ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 5. KVĚTNA 2022

Ježíš řekl zástupům: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. Stojí psáno v Prorocích: `Všichni budou vyučeni od Boha.` Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život

věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“ (Jan 6,44-51)

Stojí psáno v Prorocích: 'Všichni budou vyučeni od Boha.'

Izaiáš (Iz 54,13), Jeremiáš (Jer 31,33) předpověděli, že se dostane v mesiášské době všem Božího poučení. Už ta doba minula? Jeden francouzský kněz píše ve svém deníku: "Na počátku své činnosti jsem si myslel, že musím lidi hledat a že o Bohu nevědí nic, než co jim řeknu. Dnes vím, že je tomu úplně jinak. Kristus posílá ke mně ty, které už předtím navštívil on sám. Obyčejně mi pak říkají: Přichází mně na mysl stále a stále tato myšlenka. Odkud se bere?" Tu zkušenost už dávno, v době Otců Církve, popsali duchovní autoři. Bylo jim nápadné, že taková myšlenka přichází úplně znenadání, neví se proč, a přitom duši rozjasní, dá jí zvláštní pokoj a současně chuť něco velkého udělat. Žalm 95,7nn, proto napomíná: "Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce!" Ten žalm se modlí jako ranní modlitba. Předpokládá se tedy, že tyto Boží inspirace jsou časté, denní.

Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Mnoho tzv. konvertitů, lidí, kteří se obrátili ke křesťanství, k církvi, popsali svůj duševní stav při tomto přechodu. Nebývá jim těžké uznat, že existuje Bůh a že se jeho hlas ozývá ve svědomí. Ale zdá se jim nemyslitelné, že by měli Boha potkat v denním životě, v lidech, v institucích církve. Jinými slovy, teď z víry v Boha přejít k dalšímu stupni: k zážitku, že existuje Bůh vtělený, Bůh, který sestoupil mezi svůj lid, a to je Ježíš Kristus. A přece i tento přechod se jednoho dne dostaví. Jeden ruský poutník jej popisuje takto: „Otevřely se mně oči, viděl jsem Ježíše ve všem. Chtělo se mi stále líbat zem, objímat květy. Kohokoliv jsem potkal a cokoliv jsem pozoroval, ve mně vzbudilo touhu říci: Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!“

Kdo věří, má život věčný. Jak se k takovému poznání Boha a Krista dojde? Rozhodně ne pouhou rozumovou úvahou, přirozenými silami. Je to Boží osvícení. Kdo je přijme, má víru. V křesťanské obřadu bývaly tyto otázky: „Co žádáš?“ – „Víru.“ – „Co ti dá víra?“ – „Život věčný.“ V tomto jednoduchém dotazníku je skryto vícero hlubokých teologických pravd. Život sice probíhá v čase. Ale čas jej nenaplní. Ceníme si život podle toho, s kým jsme se setkali a jaká byla mezi námi důvěra. Ve víře k nám mluví Bůh. My mu odpovídáme tím, že jeho slova přijímáme, že máme pevnou důvěru v něho samého. Setkali jsme se tedy v životě s Bohem. Jiná setkání jsou dočasná. Lidé nás opouštějí a umírají. Bůh však je věčný. Kdo se s ním setkal ve víře, přišel tedy do věčného života.

Anglický cestovatel Robert Scott, který žil na přelomu 19. a 20. století se vypravil se svými přáteli na jižní pól. Výprava byla dobře zabezpečena. Jakmile se dostali k věčnému ledu, museli vystoupit z lodi, schovat si zásoby jídla na zpáteční cestu a jít pěšky k

vytčenému cíli. Cíle dosáhli, ovšem na zpáteční cestě ztratili orientaci, potraviny nenašli a nakonec vysílení a hladoví všichni zemřeli. Ironie osudu však byla v tom, že když je pak našli umrzlé, leželi velmi blízko schovaných potravin. Byli blízko zásob a přesto zahynuli. My také máme Krista - chléb života - na dosah ruky. Je to chléb věčného života - na dosah ruky; máme ho tak blízko sebe a přesto mnozí umírají duchovně, protože jsou vysílení a hladoví. Svaté přijímání nemá být jen sváteční záležitostí. Máme přijímat co nejčastěji, tedy pokaždé, když jsme na mši svaté. Pán Ježíš v eucharistii není jen pro lidi dokonalé, bez hříchu, - takoví konečně ani neexistují, ale právě naopak říká: "nepřišel jsem povolati spravedlivé, ale hříšníky. Proto i my přijímáme, abychom byli lepší. Pouze těžký hřích nám brání účasti na hostině Kristova Těla a Krve. Hodně lidí má pochybnosti, zda-li se takového hříchu dopustili - nebojme se, řešme to ve zpovědnici, zeptejme se na to kněze, abychom se zbytečně nepřipravovali o ovoce mše svaté - sv. přijímání. Myslím, že kdyby přišel do našeho společenství nějaký církevní učitel ze starověku a viděl, klik lidí v neděli nejde ke svatému přijímání, asi by se podivil, a řekl by: Nevěřím, že by ti lidé, kteří ke stolu Páně nepřistoupili, jsou vrazi, zloději, cizoložníci či odpadlíci od víry. Kéž je i pro nás eucharistie pokrmem na cestu za Kristem, cestu, která vede do věčnosti.

PÁTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 6. KVĚTNA 2022

Židé se mezi sebou přeli a říkali: „Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo?“ Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. To je ten chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli otcové, a umřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky.“ Tak mluvil, když učil v synagoze v Kafarnau. (Jan 6,52-59)

Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo? Známe vícero eucharistických zázraků, při nichž např. hostie krvácela, nebo se v ní objevila podoba živého Krista. V Lancianu v Itálii, může každý vidět v relikviáři sraženou krev, která se tam uchovává po staletí, má formu živého těla, a i moderní vědecké analýzy potvrzují, že je to jev přirozeně nevysvětlitelný. V katedrále v Orvietu se uchovává krví potřísněný korporál, pozůstatek divu, který svými pochybnostmi přivodil pražský kněz Petr. Ale přesto není radno brát výraz "Kristovo tělo" tuze somatologicky, jen jako hmotnou část naší osoby, zvláště ne jako oddělenou od duše. V Bibli má slovo "tělo" širší význam. I ve Starém zákoně Bůh "přijímá tělo", když se zjevuje, když se stává viditelným, když vstupuje do světa. V eucharistii Kristus vstupuje mezi nás na oltáři, chléb se stává jeho tělem, to znamená, je tu skutečně, a to celý, s duší i s tělem, s lidstvím i božstvím.

Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. I výraz „pít krev“ nezní v uších moderních lidí líbivě. Máme ke krvi odpor, někteří omdlévají, když krev vidí. Daleko neutrálněji ovšem zní, když řekneme o příbuzných, že jsou stejné krve. Staré národy si někdy představovaly, že duše sídlí v krvi. Došlo se k tomu asi obyčejnou zkušeností: Když člověk vykrváčí, umírá. Sv. Ignác z Antiochie tedy užívá slovního obratu: jíst eucharistický chléb a pít víno znamená mít účast na těle a duši Kristově. Je to však jenom slovní obrat, protože obojí je neoddělitelné. Moderním lidem se zamlouvá výraz „být s Ježíšem stejné krve“. Svatým přijímáním se s ním skutečně stáváme příbuznými ve věčném životě. Proto je Bůh náš skutečný Otec, Panna Marie naše opravdová matka, ostatní lidé jsou naši bratři. Vždyť v nás koluje stejná krev!

To je chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli otcové, a umřeli. O maně na poušti čteme, že padala shůry (Ex 16), že to byl tedy chléb z nebe. Eucharistické dary jsou naopak plod země a plod lidské práce. Ale stává se tu něco podobného, jako při stvoření člověka. Jeho tělo vzal Bůh „z hlíny země“ (Gn 2,7), ale život mu „vdechl“ sám. Ježíš jako Syn člověka pochází z Davidova rodu, z lidského pokolení, ale jako Syn Boží sestoupil z nebe. I při eucharistii je tedy chléb z našich polí, ale Kristus, který v něm přichází k nám, je z nebe. Je starý zvyk zobrazovat okolo svatostánku anděly. O andělech se mluví v liturgických textech. Podle biblického pojetí se objevují andělé tam, kde je Bůh zvláštním způsobem přítomen. Tam je tedy i nebe na zemi.

SOBOTA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ - 7. KVĚTNA 2022

Mnozí z jeho učedníků řekli: „To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat?“ Ježíš věděl sám od sebe, že jeho učedníci na to reptají, a proto jim řekl: „Nad tím se pohoršujete? Co teprve, až uvidíte Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve? Co dává život, je duch, tělo nic neznámá. Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život. Ale jsou mezi vámi někteří, kdo nevěří.“ Ježíš totiž věděl od začátku, kdo jsou ti, kdo nevěří, a kdo je ten, který ho zradí. A dodal: „Proto jsem vám říkal, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ Proto mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili. Ježíš tedy řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života, a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží!“ (Jan 6,60-69)

To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat? Proč přijímáme něco za pravdivé a proč se od něčeho odvracíme s nechutí? Souhlasí to nebo nesouhlasí s našim obvyklým způsobem myšlení. Vždyť i pojem "blázen" je relativní. Za takového bychom považovali člověka, který by dnes chodil po ulici v napoleonské uniformě, zatímco ve své době to mohl být vrchol elegance. Řečníkům a kazatelům, kteří chtějí mít úspěch, se proto radí, aby začali s něčím, co posluchači rádi slyší, teprve pak, až se naladili, se může pomalu přidat to, od čeho by se odvrátili. Je to dobrá rada, psychologická, i Boží pedagogie ji svým způsobem užívá. Ale přece není neomylná.

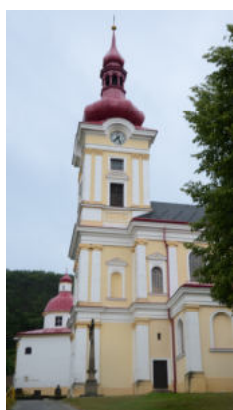
Poslední a základní Kristovy pravdy jsou v radikálním rozporu se smýšlením a mentalitou světa. Proto se nakonec od křesťanství odvrátí i ti, kdo byli, jak se zdálo, z počátku k hlásání evangelia tak přízniví.

Chcete i vy odejít? Není příjemný pocit pro někoho, kdo mluvil s velkým úspěchem, vidět najednou, jak se davy vytrácejí, jak ho opouštějí i ti, kteří se k němu tak blízko tlačili. Politické strany bývají v takových situacích schopny všech ústupků a změny třeba i radikálně program, jen aby neztratily všechny. Vytýkají církvi, že není v tomto ohledu dost dynamická a že může svou morální neústupností ztratit všechny. Jako odpověď slouží kazatelský příklad. Kněz stál sám na prahu kostela. Venku bylo mnoho lidí, ale nemohli do kostela dovnitř, protože byla před kostelem velká jáma. Kněz jim to chtěl usnadnit, nosil z kostela kameny, sošky, dřevo lavic. Jáma se zaplnila, lidé se nahrnuli do kostela, ale už tam nebyl svatostánek. Ježíšova otázka k apoštolům jistě nesledovala tuto taktiku.

Pane, ke komu bychom šli? Po přímé Kristově otázce se mohlo očekávat i nejhorší. I apoštolové mohli odejít. A přece zůstali. Sv. Petr, který měl podle svého jména a poslání jiné posilovat ve víře, udává pravý důvod. Uvěřil slovům Krista ne proto, že se mu zdála srozumitelná, rozumná, užitečná. On v tomto okamžiku snad ani o jejich obsahu příliš neuvažoval. Ale bylo mu jasné, že se od Krista odloučí, nepřijme-li s důvěrou jeho slova. Jsou totiž ve víře dvě stránky: věřit něco a věřit někomu. První je možné bez lásky. Abychom však věřili někomu, musíme ho nejdříve mít rádi. A pak zase tato důvěra lásku rozmnožuje a posiluje. To je též odpověď na námitku, že by neměla být ve víře nepochopitelná tajemství. Pak by tam ovšem ani nebyla důvěra a láska, která všemu věří a všeho se naděje (1 Kor 13,7).

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

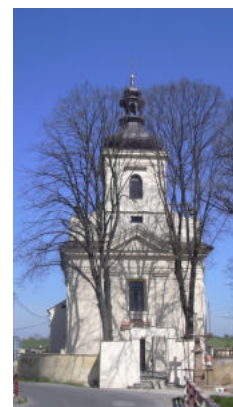
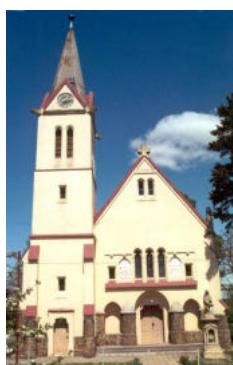
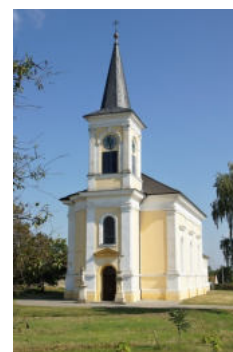

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz**

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM!

Pokoj velikonoc

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 13. dubna 2022)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Právě se nacházíme uprostřed Svatého týdne, který trvá od Květné neděle do Velikonoční neděle. Obě tyto neděle jsou charakterizovány slavností, která se koná tam, kde je Ježíš. Jsou to však dva různé svátky.

Minulou neděli jsme viděli, jak Kristus slavnostně vchází do Jeruzaléma, jak je vítán jako Mesiáš: na cestě jsou pro něj rozprostřeny pláště (srov. Lk 19,36) a větve uřezané ze stromů (srov. Mt 21,8). Jásající zástup hlasitě žehná "tomu, který přichází, Králi", a provolává: "Pokoj na nebesích a sláva na výsostech" (Lk 19,38). Ti lidé tam slaví, protože v Ježíšově příchodu vidí příchod nového krále, který přinese pokoj a slávu. Byl to pokoj, na který tito lidé čekali: slavný mír, plod královského zásahu, zásah mocného mesiáše, který osvobodí Jeruzalém od římské okupace. Jiní pravděpodobně snili o obnovení sociálního smíru a viděli v Ježíši ideálního krále, který by nasýtil zástupy chlebem, jak to již udělal, a konal velké zázraky, čímž by světu přinesl více spravedlnosti.

Ale Ježíš o něčem takovém nikdy nemluvil. Má před sebou jiné Velikonoce, ne triumfální Velikonoce. Jediné, na čem mu při přípravě na vjezd do Jeruzaléma záleží, je jízda "na přivázaném oslátku, na kterém ještě nikdo nejel" (v. 30). Takto Kristus přináší světu pokoj: skrze mírnost a tichost, symbolizovanou oním uvázaným oslíkem, na kterém ještě nikdo nejel. Nikdo, protože Boží způsob jednání se liší od způsobu jednání světa. Ježíš totiž těsně před Velikonocemi vysvětluje učedníkům: "Pokoj vám zanechávám, svůj

pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám" (J 14,27). Jsou to dvě různé cesty: cesta, jakou nám dává svět, a cesta, jakou nám dává Bůh. Jsou odlišné.

Pokoj, který nám Ježíš o Velikonocích dává, není pokojem, který se řídí strategiemi světa, jenž věří, že ho může získat silou, dobýváním a různými formami vnučování. Takový mír je ve skutečnosti jen přestávkou mezi válkami: to dobře víme. Boží pokoj jde cestou tichosti a kříže: je to převzetí odpovědnosti za druhé. Kristus na sebe vzal naše zlo, náš hřích a naši smrt. To vše vzal sám na sebe. Tímto způsobem nás osvobodil. Zaplatil za nás. Jeho pokoj není výsledkem nějakého kompromisu, ale rodí se z daru jeho samého. Tento pokorný a odvážný mír je však těžké přijmout. Zástup, který Ježíše oslavoval, je vlastně ten samý zástup, který o několik dní později volá "Ukřižuj ho" a ve strachu a zklamání pro něj nehne ani prstem.

V tomto ohledu je stále aktuální velký Dostojevského příběh, takzvaná Legenda o Velkém inkvizitorovi. Vypráví o Ježíši, který se po několika staletích vrací na Zemi. Okamžitě ho vítá jásající dav, který ho poznává a oslavuje. "Ach, ty ses vrátil! Tak pojd', pojd' s námi!" Pak je však zatčen inkvizitorem, který představuje světskou logiku. Ten ho vyslyší a tvrdě kritizuje. Posledním motivem výtky je, že Kristus, ačkoli mohl, se nikdy nechtěl stát císařem, největším králem tohoto světa, a raději ponechal člověku svobodu, než aby si ho podrobil a řešil jeho problémy silou. Mohl nastolit mír ve světě, ohnout svobodné, ale nejisté srdce člověka silou vyšší moci, ale nechtěl: respektoval naši svobodu. "Ty bys", říká inkvizitor Ježíšovi, "přijetím světa a císařského purpuru založil univerzální království a zajistil univerzální mír"; a bičující větou uzavírá: "Jestli si někdo zasloužil naše upálení víc než kdokoli jiný, jsi to ty" (Bratři Karamazovi). To je klam, který se v dějinách opakuje, pokušení falešného pokoje založeného na moci, které pak vede k nenávisti a zradě Boha a k velké hořkosti v duši.

Nakonec by podle tohoto vyprávění inkvizitor chtěl, aby mu Ježíš "něco řekl, možná i něco hořkého, něco strašného". Kristus však reaguje sladkým a konkrétním gestem: "mlčky se k němu přiblíží a něžně ho políbí na jeho staré, krvácející rty". Ježíšův pokoj nepřemáhá druhé, nikdy to není ozbrojený mír: nikdy! Zbraněmi evangelia jsou modlitba, laskavost, odpuštění a nezištná láska k bližnímu, láska ke každému bližnímu. Takto můžeme přinášet Boží pokoj do světa. Proto je ozbrojená agrese těchto dnů, stejně jako každá válka, urážkou Boha, rouhavou zradou Pána Velikonoc, preferencí falešného boha tohoto světa místo jeho pokorné tváře. Válka je vždy lidskou aktivitou, jejímž cílem je modloslužba moci.

Před svými posledními velikonočními svátky Ježíš řekl učedníkům: "Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí!" (J 14,27). Ano, protože zatímco světská moc za sebou zanechává jen zkázu a smrt - jak jsme viděli v posledních dnech -, jeho mír buduje dějiny a vychází ze srdce každého člověka, který ho přijímá. Velikonoce jsou pak skutečným svátkem Boha a člověka, protože pokoj, který Kristus vybojoval na kříži darováním sebe sama, se rozdává i nám. Proto se Zmrtvýchvstalý o Velikonocích zjevuje učedníkům a jak je pozdraví? Opakuje: "Pokoj vám!" (J 20,19.21). To je pozdrav vítězného Krista, vzkříšeného Krista.

Bratři a sestry, Velikonoce znamenají "přechod". Zvláště v tomto roce je to požehnaná příležitost přejít od světského boha ke křesťanskému Bohu, od chamtivosti, kterou v sobě nosíme, k lásce, která nás osvobozuje, od očekávání míru, který přináší síla, k závazku vydávat konkrétní svědectví o Ježíšově pokoji. Bratři a sestry, postavme se před krucifix, zdroj našeho pokoje, a prosme ho o pokoj srdce a mír ve světě.

SVATÝ TÝDEN 2022 S PAPEŽEM FRANTIŠKEM

KVĚTNÁ NEDĚLE

„Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

Na Kalvárii se střetla dvojí mentalita. V evangeliu totiž slova ukřižovaného Ježíše protičečí slovům jeho katanů, kteří ustavičně opakují tentýž refrén: „Zachraň sám sebe“. Členové velerady pronášejí: „Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený!“ (Lk 23,35). A vojáci přizvukují: „Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!“ (v. 37). A konečně jeden ze zločinců, po vyslechnutí toho všeho, přisvědčuje: „Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ (v. 39). Zachránit sami sebe, dbát o sebe, myslet na sebe, nikoli na druhé, ale výlučně na vlastní zdraví, úspěch, zájmy, majetek, moc, vnější dojem. „Zachraň sám sebe“: to je refrén, který opakuje lidstvo, křižující Pána. Zamysleme se nad tím.

S touto egoistickou mentalitou stojí v rozporu postoj Spasitele, který vydává sám sebe. V dnešním evangeliu se Ježíš na Kalvárii celkem třikrát ujímá slova, stejně jako jeho odpůrci (srov. verše 34.43.46). Ani jednou si však nic nenárokuje, dokonce ani sám sebe nebrání či neospravedlňuje. Modlí se k Otci a dobrému lotru nabízí milosrdenství. Zejména jeden jeho výrok se od onoho „Zachraň sám sebe“ výrazně odlišuje: „Otče, odpusť jim“ (v. 34).

Zastavme se u těchto slov. Kdy je Pán pronáší? Ve zvláštní chvíli: během křižování, když mu hřeby pronikají zápěstím a chodidly. Zkusme si představit onu ostrou bolest. A právě tehdy, za nejprudší fyzické bolesti svých pašijí žádá Kristus odpuštění pro toho, kdo jej přibíjí na kříž. V takové chvíli by kdokoli vykřičel veškerou svou zlobu a trýzeň, avšak Ježíš prosí: Otče, odpusť jim. Na rozdíl od jiných mučedníků, o kterých Bible vypráví (srov. 2 Mak 7, 18-19), nespílá svým popravčím a nehrozí jim Božím trestem, ale modlí se za bezbožníky. Zatímco je věšen na pokořující šibenici, nabývá jeho darování na takové intenzitě, že se mění v odpuštění.

Bratři, sestry, pomysleme, že s námi Bůh nakládá stejně. Když mu svými činy působíme bolest, trpí a zachvacuje ho jediná touha: odpustit nám. Pohledme na Ukřižovaného, abychom si to uvědomili. Z jeho ran, z oněch bolestných otvorů, vyhloubených našimi

hřeby, prýští odpuštění. Pohledme na ukřižovaného Ježíše a zamysleme se nad tím, že se nám nikdy nedostalo lepšího slova než onoho: Otče, odpusť. Pohledme na ukřižovaného Ježíše, abychom zjistili, že se nám nikdy nedostalo laskavějšího a soucitnějšího pohledu. Pohledme na ukřižovaného Ježíše a tak pochopíme, že se nám nikdy nedostalo láskyplnějšího objetí. Pohledme na ukřižovaného Ježíše a vyslovme: „Děkuji, Ježíši, stále mne miluješ a odpouštíš mi, ačkoli sám sobě jen stěží odpouštím a s námahou sám sebe miluji“.

V oné nejtěžší chvíli svého ukřižování Ježíš prožívá své nejobtížnější přikázání: lásku k nepřátelům. Pomysleme na někoho, kdo nás zranil, urazil, zklamal; kdo nás rozhněval, nepochopil nás, nechoval se příkladně. Jak dlouho se zaobíráme tím, že nám tento člověk ublížil! Stejně jako se zabýváme svým nitrem, abychom si lízali rány, které nám zasadili druzí lidé, život, dějiny. Ježíš nás učí, abychom neuvízli v této

sebelítosti a ublíženosti, nýbrž reagovali, prolomili jejich začarovaný kruh, odpovídali na životní hřeby láskou a na nenávistné údery promíjejícím pohlazením. Musíme si však položit otázku: jako Ježíšovi učedníci následujeme svého Mistra, anebo se řídíme záštiplným pudem? Chceme-li prověřit svou příslušnost ke Kristu, zvažme, jak se chováme ke člověku, který nás zranil. Pán nás žádá, abychom se nezachovali tak, jak se nám zachce či jak to dělají všichni, nýbrž tak, jak se On vztahuje k nám. Žádá, abychom zlámali okovy onoho: „Mám tě rád, když mě máš rád ty; přátelím se s tebou, když jsi můj přítel; pomáhám ti, když mi pomůžeš“, a nahradili je slitovností a milosrdenstvím vůči všem, protože Bůh spatřuje syna v každém člověku, nedělí nás na dobré a špatné, přátele a nepřátele. Jsme pro něj všichni milovanými dětmi, které si přeje obejmout a jimž chce odpustit. I při oné pozvánce na svatební hostinu svého syna pán vysílá své služebníky na rozcestí, aby pozvali všechny lidi, bílé i černé, dobré i špatné, zdravé i nemocné, všechny. Ježíšova láska se vztahuje ke všem lidem, nikoho neupřednostňuje. Privilegiem každého z nás je skutečnost, že jsme milováni a bylo nám odpuštěno.

„*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ Evangelium zdůrazňuje, že takto Ježíš „promlouval“ (v. 34, v *italském překladu sloveso označující děj probíhající v minulosti, pozn. překl.*). Nevyslovil tudíž tuto větu pouze jednou, ale hodiny na kříži setrval s těmito slovy na rtech a v srdci. Bůh nechabuje v odpouštění – toto musíme pochopit, ovšem nikoli jen myslí, ale srdcem. Boha neunavuje odpouštět, ale nás namáhá žádat o odpuštění. Bůh nemá trpělivost pouze do určité míry, aby pak změnil názor, jak se to děje nám. Jak totiž učí Lukášovo evangelium, přišel na svět, aby nám přinesl odpuštění hříchů (srov. *Lk 1,77*) a nakonec nám dal přesný návod, abychom v jeho jménu všem lidem hlásali odpuštění hříchů (srov. *Lk 24,47*). Bratři a sestry, ať se nikdy nenasytíme Božím odpuštěním: my, kněží, ať nikdy nemáme dost při jeho udílení, a každý křesťan při jeho přijetí a dosvědčování. Kéž nás nikdy neomrzí Boží odpuštění.

„*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ Všimněme si ještě něčeho: Ježíš nejenom snažně prosí o odpuštění, ale také je odůvodňuje. Odpusť, protože nevědí, co činí. Jak to?

Jeho popravčí předem naplánovali jeho usmrcení, zorganizovali zadržení i procesy a nyní na Kalvárii přihlížejí jeho smrti. Navzdory tomu Kristus tyto násilníky ospravedlňuje, neboť „nevědí“. Na tomto je zjevné, jak s námi Ježíš nakládá: stává se naším přímělcem. Nestaví se proti nám, nýbrž po našem boku proti našemu hříchu. Je zajímavé, jakou argumentaci přitom používá: *vždyť nevědí*, ona nevědomost srdce je totiž

vlastní nám všem hříšníkům. Když pácháme násilí, již nevíme nic o Bohu, který je Otcem, ani o druhých, svých bratrech. Zapomínáme, poněvadž žijeme ve světě a jsme schopni vykonat nesmyslné krutosti. Spatřujeme to ve válečném šílenství, v němž opětovně křížujeme Krista. Ano, Kristus je znovu přibíjen na kříž v matkách, které oplakávají nespravedlivou smrt svých manželů a synů. Je křížován v uprchlících, kteří s dětmi v náručí prchají před bombami. Je křížován ve starých lidech, kteří jsou ponecháni osamělé smrti, v mladých zbavených budoucnosti, ve vojácích posílaných zabít své bratry. Tam je dnes Kristus přibíjen na kříž.

„*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ Mnozí slyší tuto neslýchanou větu, avšak jediný ji přijme za svou. Je to zločinec, ukřižovaný v Ježíšově sousedství. Můžeme se domnívat, že v něm Kristovo milosrdenství podnítilo poslední naději a dalo mu vyslovit tuto prosbu: „Ježíši, pamatuj na mě“ (Lk 23,42). Jako by chtěl říci: „Všichni na mě zapomněli, ale ty myslíš i na ty, kdo tě křížují. U tebe je tedy místo také pro mne“. Dobrý lotr přijímá Boha, když se jeho život krátí, aby tak začal znovu. V pekle tohoto světa se před ním otevírá ráj. „Dnes budeš se mnou v ráji“ (v. 43). Jsme svědky zázraku způsobeného Božím odpuštěním, jež proměňuje poslední prosbu odsouzenec na smrt v první svatořečení dějin.

Bratři, sestry, přisvojme si v tomto týdnu jistotu, že Bůh může odpustit jakýkoli hřích. Bůh odpouští všem, může prominout jakoukoli odměřenost a změnit každý nářek v tanec (Žl 30,12). Onu jistotu, že s Kristem je vždy pro každého místo, že s Ježíšem se nikdy nekončí, že nikdy není příliš pozdě. S Bohem se vždy můžeme navrátit k životu. S Bohem se vždy můžeme navrátit k životu. Odvahu tedy, ubírejme se k Velikonocům v jeho odpuštění. Kristus se totiž ustavičně za nás přimlouvá u Otce (srov. Žid 7,25) a při pohledu na náš násilnický a zraněný svět neúnavně opakuje: „*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“ A my nyní vyslovme totéž mlčky ve svém srdci. „*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.*“

Před závěrečnou mariánskou modlitbou papež vyzval k velikonočnímu příměří v ukrajinském konfliktu a zahájení konkrétního vyjednávání. :

Drazí bratři a sestry, před zakončením této bohoslužby bych rád vás všechny pozdravil, zejména poutníky z různých zemí a četné mladé lidi. Zdravím také všechny, kteří se připojili prostřednictvím sdělovacích prostředků, a přeji vám požehnaný

Svatý týden!

Jsem nablízko drahému peruánskému národu, který prochází obtížným obdobím sociálního napětí. Provázím vás modlitbou a povzbuzuji všechny strany, aby co nejdříve dospěly k pokojnému řešení k dobru této země, zejména jejich nejchudších obyvatel, v úctě k právům každého člověka a za respektování institucí.

Zakrátko se obrátíme k Matce Boží v modlitbě Anděl Páně. Právě Pánův anděl řekl Marii při Zvěstování, že „u Boha není nic nemožného“ (Lk 1,37). U Boha není nic nemožného, tedy ani zastavení války, jejíž konec je v nedohlednu. Války, která nám denně staví před oči brutální masakry a ohavnou krutost uplatňovanou na bezbranných civilistech. Modleme se za to. V těchto dnech předcházejících Velikonocům se připravujeme na *vítězství Pána Ježíše Krista nad smrtí a hříchem*. Nad smrtí a hříchem – nikoli nad někým a proti někomu. Dnes ale zuří válka. Proč chceme vítězit tímto světským způsobem? Takto pouze prohráváme. Proč nedovolíme, aby zvítězil *On*? Kristus nesl kříž, aby nás vysvobodil z nadvlády zla. Zemřel, aby kralovaly život, láska a pokoj.

Ať jsou složeny zbraně a nastane velikonoční příměří – nikoli kvůli opětovnému nabití

zbraní a obnovení bojů, to ne! Příměří, díky němuž by se dospělo k míru prostřednictvím skutečného vyjednávání, za ochoty k určitým obětem pro dobro lidu. Jaké vítězství totiž přinese prapor, vlající nad haldou trosek?

U Boha není nic nemožného. Jemu se na přímluvu Panny Marie svěřujeme.

ZELENÝ ČTVRTEK

Mše se svěcením olejů

Tři oblasti skrytého modlářství: triumfalismus, pragmatismus čísel a funkcionalismus

V úryvku z proroka Izaiáše, které jsme právě slyšeli, vyslovuje Hospodin zaslíbení plné naděje, které se nás úzce dotýká: "Budete nazýváni kněžími Hospodinovými, / budete nazýváni služebníky našeho Boha. / [...] Věrně jim dám jejich mzdu, / uzavřu s nimi věčnou smlouvu" (61,6.8). Být knězem je, drazí bratři, milost, velká milost, která není v první řadě milostí pro nás, ale pro lid; a pro náš lid je velkým darem, že Pán vybírá ze svého stáda ty, kteří se budou starat výhradně o jeho ovce jako otcové a pastýři. Je to sám Hospodin, kdo platí kněžím mzdu: "Dám jim věrně jejich mzdu" (Iz 61,8). A my víme, že je dobrým plátcem, i když má své vlastní zvláštnosti, například že nejprve platí poslednímu a pak prvnímu: je to jeho styl.

Čtení z knihy Zjevení nám říká, jaká je Pánova mzda. Je to jeho láska a bezpodmínečné odpuštění našich hříchů za cenu jeho krve prolité na kříži: "Ten, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce" (1,5-6). Není větší odměny než přátelství s Ježíšem, na to nezapomínejme. Není většího pokoje

než jeho odpuštění a my všichni to víme. Není větší ceny než jeho drahocenná krev, jejíž opovržení nehodným chováním nesmíme dopustit.

Čteme-li srdcem, drazí bratři kněží, jsou to výzvy od Pána, abychom mu byli věrní, abychom byli věrní jeho smlouvě, abychom se nechali milovat, abychom si nechali odpustit; jsou to výzvy nejen pro nás samotné, ale také proto, abychom mohli s čistým svědomím sloužit svatému věrnému Božímu lidu. Lidé si to zaslouží a dokonce to potřebují. Lukášovo evangelium vypráví, že poté, co Ježíš před svým lidem přečetl úryvek z proroka Izaiáše a posadil se, "oči všech se na něj upřely" (4,20). I dnes k nám Apokalypsa promlouvá o očích upřených na Ježíše, o neodolatelné přitažlivosti ukřižovaného a vzkříšeného Pána, která nás vede ke klanění a poznání: "Hle, přichází v oblacích! Uzří ho každé oko, i ti, kdo ho probodli, a budou kvůli němu naříkat všechna pokolení země" (1,7). Poslední milostí, až se vzkříšený Pán vrátí, bude okamžité poznání: uvidíme ho probodeného, poznáme, kdo je on a kdo jsme my, hříšníci; nic víc.

"Upírat oči na Ježíše" je milost, kterou musíme jako kněží kultivovat. Na konci dne je dobré obrátit se k Pánu a nechat ho nahlédnout do našich srdcí a do srdcí lidí, se kterými jsme se setkali. Nejde o počítání hříchů, ale o láskyplné rozjímání, při kterém se díváme na svůj den Ježíšovým pohledem, a tak vidíme milosti dne, dary a vše, co pro nás udělal, abychom mu mohli děkovat. A také mu ukazujeme svá pokušení, aby byla rozpoznána a odmítnuta. Jak vidíme, jde o to, abychom pochopili, co se Pánu líbí a co od nás chce tady a teď, v naší současnosti.

A možná, že když setrváme v jeho pohledu plném dobroty, dostane se nám od něj i znamení, že mu máme ukázat své modly. Ty modly, které jsme jako Ráchel ukryli pod záhyby svého pláště (srov. Gn 31,34-35). Nechme Hospodina, aby se podíval na naše

skryté modly – všichni je máme, každý! A to, že necháme Hospodina, aby se podíval na tyto skryté modly, nás posiluje proti nim a zbavuje je jejich moci.

Pánův pohled nám dává poznat, že ve skutečnosti v nich oslavujeme sami sebe, protože tam, do toho prostoru, který žijeme, jako by byl výlučný, se vtírá ďábel a přidává tam velmi zlý prvek: nutí nás nejen, abychom se "zalíbili" sami sobě tím, že dáme volný průchod jedné vášni nebo pěstujeme jinou, ale také nás vede k tomu, abychom jimi, těmi skrytými modlami, nahradili přítomnost božských osob, přítomnost Otce, Syna a Ducha, kteří v nás přebývají. K tomu skutečně dochází. I když si člověk říká, že dokáže dokonale rozlišit, co je modla a kdo je Bůh, v praxi ubíráme prostor Trojici, abychom ho dali ďáblu, a to v jakémsi nepřímém uctívání: tím, že ho skrýváme, ale neustále nasloucháme jeho řečem a konzumujeme jeho produkty, takže nakonec nezbývá ani koutek pro Boha. Protože takový je, postupuje pomalu. Někdy jindy jsem mluvil o "zdvořilých" démonech, o kterých Ježíš říká, že jsou horší než ten, který byl vyhnán. Jsou "zdvořilí", zazvoní, vejdou a postupně se zmocní domu. Musíme být opatrní, jsou to naše modly.

Jde o to, že modly mají vlastní osobní prvek. Když je neodhalíme, když nedovolíme Ježíši, aby nám ukázal, že v nich bezdůvodně hledáme sami sebe a že necháváme prostor pro vniknutí Zlého. Musíme si uvědomit, že ďábel vyžaduje, abychom plnili jeho vůli a sloužili mu, ale nevyžaduje vždy, abychom mu sloužili a neustále se mu klaněli, ne, umí se pohybovat, je to velký diplomat. Stačí mu čas od času přijmout klanění, aby dokázal, že je naším skutečným pánem a že se v našich životech a v našich srdcích dokonce cítí jako bůh.

Po těchto slovech bych se s vámi při této *Missa chrismatis* rád podělil o tři oblasti skrytého modlářství, v nichž Zlý používá své modly, aby nás připravil o naše pastýřské

povolání a postupně nás oddělil od blahodárné a láskyplné přítomnosti Ježíše, Ducha a Otce.

První prostor skrytého modlářství se otevírá tam, kde je duchovní světskost, která je "stylem života, je to kultura, kultura pomíjivosti, kultura zdání, kultura líčení". Jeho kritériem je triumfalismus, triumfalismus bez kříže. A Ježíš se modlí, aby nás Otec chránil před touto kulturou světskosti. Toto pokušení slávy bez kříže jde proti osobě Pána, jde proti Ježíši, který se pokořuje ve vtělení a který je jako znamení rozporu jediným lékem proti každé modle. Být chudý s chudým Kristem a "protože Kristus si vybral chudobu" je logika lásky. V dnešním úryvku evangelia vidíme, jak Pán přichází do své skromné kaple a do své malé vesnice, vesnice všeho života, aby učinil stejné oznámení, jaké učiní na konci dějin, až přijde ve své slávě obklopen anděly. A naše oči musí být upřeny na Krista, tady a teď, v Ježíšových dějinách, stejně jako budou potom. Světáctví, které hledá vlastní slávu, nás okrádá o přítomnost pokorného a poníženého Ježíše, Pána, který je všem blízký, Krista, který truchlí se všemi trpícími, zbožňovaného našimi lidmi, kteří vědí, kdo jsou jejich skuteční přátelé. Světácký kněz není nic jiného než klerikalizovaný pohan.

Další oblast skrytého modlářství se zakořeňuje tam, kde se upřednostňuje pragmatismus čísel. Ti, kdo mají tuto skrytou modlu, jsou známí svou láskou ke statistice, která dokáže v diskusi vymazat jakýkoli osobní rys a dát přednost většině, která se nakonec stává kritériem pro rozlišování – to je ošklivé. To nemůže být jediná cesta vpřed ani jediné kritérium v Kristově církvi. Lidé se nedají "očíslovat" a Bůh nedává Ducha "s odměřováním" (srov. J 3,34). V této fascinaci čísla vlastně hledáme sami sebe a těšíme se z kontroly, kterou nám poskytuje tato logika, která se nezajímá o tváře a není to logika lásky, ale miluje čísla. Velcí světcí se vyznačují tím, že umí ustoupit, aby nechali všechen prostor Bohu. Toto ustupování, toto zapominání na sebe a touha být zapomenut všemi ostatními je charakteristické pro Ducha, kterému chybí obraz, Duch nemá svůj vlastní obraz prostě proto, že je veškerá Láska, která dává zazářit obrazu Syna a v něm obrazu Otce. O záměnu jeho osoby, která se už sama o sobě ráda "nezjevuje" - protože nemá žádný obraz -, usiluje modla čísel, která vše "zjevuje", byť abstraktně a účetně, bez vtělení.

Třetí oblastí skrytého modlářství, která souvisí s předchozí, je ta, která se začíná otevírat funkcionalismem, svůdnou oblastí, v níž se mnozí "více než pro cestu nadchnou pro plán". Funkcionalistická mentalita nesnáší tajemství, usiluje o efektivitu. Postupně tato modla nahrazuje přítomnost Otce v nás. První modla nahrazuje přítomnost Syna, druhá modla přítomnost Ducha a tato modla přítomnost Otce. Náš Otec je Stvořitel, ale ne ten, který jen "dává věcem fungovat", ale ten, který "tvoří" jako Otec, s něhou, stará se o svá stvoření a pracuje na tom, aby byl člověk svobodnější. Funkcionalista se neumí radovat z milostí, které Duch vylévá na svůj lid a jimiž by se mohl "živit" i jako dělník, který si vydělává mzdu. Funkcionalisticky smýšlející kněz má svou vlastní potravu, kterou je jeho ego. Ve funkcionalismu necháváme stranou klanění se Otci v malých i velkých věcech našeho života a stáváme se spokojenými s účinností našich programů. Stejně jako David, když se pokoušel Satanem snažit provést sčítání lidu (srov. 1 Kr 21,1). Jsou to lidé, kteří jsou zamilovaní do plánu cesty, do plánu průběhu, ne do cesty.

V těchto dvou posledních prostorech skrytého modlářství (pragmatismus čísel a funkcionalismus) nahrazujeme naději, která je prostorem setkání s Bohem, empirickou zpětnou vazbou. Je to postoj ješitnosti ze strany pastýře, postoj, který rozkládá spojení jeho lidu s Bohem a vytváří novou modlu založenou na číslech a programech: modlu

"moje moc, naše moc", náš program, naše čísla, naše pastorační plány. Skrývání těchto model (s Rácheliným postojem) a neschopnost je v každodenním životě demaskovat poškozují věrnost naší kněžské smlouvy a oslabují náš osobní vztah s Hospodinem. "Ale co po nás tento biskup chce, když nám dnes místo o Ježíši vypráví o modlách?", říkají si teď možná někteří...

Drazí bratři, Ježíš je jediný způsob, jak se nemýlit v tom, co cítíme, k čemu nás vede naše srdce...; on je jediný způsob, jak dobře rozlišovat, když se s ním každý den konfrontujeme, jako by i dnes usedl v našem farním kostele a řekl nám, že dnes se naplnilo

všechno, co jsme slyšeli. Ježíš Kristus, který je znamením rozporu – což není vždy něco krvavého nebo drsného, protože znamením rozporu je milosrdenství, a ještě mnohem více je jím něha – Ježíš Kristus, říkám, dovoluje, aby se tyto modly odhalily, aby byla vidět jejich přítomnost, jejich kořeny a to, jak fungují, aby je Pán mohl zničit, to je ten záměr: dát prostor, aby Pán mohl zničit naše skryté modly. A my si je musíme připomínat, musíme být opatrní, aby plevel těchto bůžků, který jsme dokázali skrýt v záhybech našich srdcí, znovu nevyrostl.

A na závěr bych chtěl poprosit svatého Josefa, nejčistšího otce bez skrytých idolů, aby nás osvobodil od veškeré touhy po vlastnictví, protože právě touha po vlastnictví je úrodnou půdou, na které tyto idoly rostou. A kéž nám také vyprosí milost, abychom se nevzdávali v náročném úkolu rozeznávat tyto modly, které tak často skrýváme nebo které jsou nám skryty. A také

prosme svatého Josefa, aby se za nás přimlouval, když pochybujeme, jak to udělat lépe, aby Duch osvětlil náš úsudek, jako osvětlil jeho vlastní, když byl pokoušen opustit Marii "ve skrytu" (lathra), abychom s ušlechtilostí srdce uměli podřídit lásce to, co jsme se naučili podle zákona.

Mše svatá na památku Večere Páně

Papež sloužil na Zelený čtvrtek ve věznici v Civitavecchia mši svatou na památku Večere Páně. V kapli se konal i dojemný obřad umývání nohou devíti mužů a tří žen různého věku a národnosti. V homilii zazněla myšlenka o odpuštění: "Bůh vždy odpouští!" Papeže přivítaly balónky a potlesk hostů,

vězeňské policie a autorit, včetně ministryně spravedlnosti.

Balduz si sundá roušku, políbí papežovu ruku a opře se o ni čelem. Udělá to dvakrát. V Egyptě, odkud pochází, je to projev nejvyšší vděčnosti. František právě umyl nohy jemu a dalším jedenácti vězňům z věznice Civitavecchia, kterou si letos vybral pro mši svatou věnovanou Večeři Páně na Zelený čtvrtek. "Děkuji," šeptá muž, který se 8. června po čtyřech a půl měsících vrátí na svobodu. "Děkuji," odpoví papež. Pak se obrací na Daniela, jeho syna a partnerku z Fiumicina, kterému je 38 let. Byl předsedou sdružení pro postižené děti, skončil ve vězení "za hloupost": "Během pandemie došlo k úbytku peněz a já jsem musel spáchat trestný čin." Dostal dva roky a brzy se vrátí ke své rodině. Na černém roláku nosí modrý plastový růženec. Papež ho po umytí nohou vyzve, aby se ho každý den modlil. "Samozřejmě," ujistí ho mladík. Tváří se tvrdě, ale na konci oslavy je dojatý: "Takové věci se vám stávají jednou za život...". "Jedno vám můžu říct," dodává s římským přízvukem, "vězení mě zachránilo, šel bych jinak horší cestou." Ostatní společníci, kteří sedí na pódiu, přikyvuji.

Papež všem umyl nohy, čímž zopakoval Ježíšovo gesto při poslední večeři. Obřad, který nás dojme pokaždé, když se opakuje. Na pódiu mezi jedenácti seděly tři ženy, včetně starší ženy, které asistovala mladá černoška, která jí také pomáhala přijímat. Navzájem se neznají,

pocházejí z různých částí této věznice na okraji města v Laziu, kde se nachází komunita asi 900 vězňů a zaměstnanců. Je zde 530 vězňů, z nichž většinu tvoří ženy.

Pouze několik lidí se dostalo do kaple, aby papeže pozdravili. Mnozí zůstali venku opřeni o zeď, aby natáčeli a vítali příjezd bílého Fiatu 500L s papežem krátce před 16. hodinou. "Aha, ale to není papamobil!" vykřikl malý chlapec poté, co s ostatními dětmi nechal vzlétnout žluté a bílé balóny. Papež vystoupil z auta a přivítala ho ředitelka Patrizia Bravelliová, s níž se setkal již před několika lety. Výměna slov, představení některých zástupců této instituce a přítomných orgánů, včetně italské ministryně spravedlnosti Marty Cartabiaové.

Oslava je komorní, oživená písněmi zpívanými sborem vězňů. Jiní působí jako ministranti, další jako čtenáři. Papežova homilie je celá z ruky, pronesená tichým hlasem a zaměřená na pojmy odpuštění a služby. Římský biskup komentuje čtení tohoto dne a hovoří o znamení umývání nohou, které je v tomto světě "zvláštní": "Ježíš umývá nohy zrádci, tomu, kdo ho prodává," říká papež František. "Ježíš nás učí jednoduše toto: mezi sebou si musíte navzájem umývat nohy... Jeden druhému slouží, bez zájmu: jak by bylo krásné, kdyby se to mohlo dělat každý den a všem lidem." "Bez jakýchkoli dalších zájmů," opakuje papež. "Bůh odpouští všechno a odpouští vždycky! To my jsme unaveni prosit o odpuštění." "Požádejte Ježíše o odpuštění," naléhá papež František: "Je tu Pán, který soudí, ale je to zvláštní soud: Pán soudí a odpouští." A na závěr nás nabádá, abychom ho následovali s "touhou sloužit a odpouštět".

Homilie skončila dlouhou pauzou na ztišení. Naopak se v kapli ozval hlasitý potlesk, když jeden mladík při přímluvách věřících zazpíval: "Za naše nejkřehčí druhy, kteří přišli o život ve vězení, aby je Pán přijal do svého láskyplného objetí a rozzářil jejich tváře blažeností." Potlesk na památku těch, kteří se nedožili. Je to znamení silného pocitu sounáležitosti, kterým se obyvatelé věznice vyznačují. Sama ředitelka to říká ve svém pozdravu, aniž by popírala problémy "domu": ty, které přicházejí zvenčí - násilí, duševní poruchy, závislosti, sociální vyloučení - ty, které se nevyhnutelně odehrávají uvnitř. "Je tu rozmanitá a složitá lidskost, v níž vidíme mnoho křehkostí," říká žena, která však mluví o "restartech". Nové životy, nové naděje, nové cíle.

František naslouchá, přikyvuje, usmívá se, se zájmem si prohlíží mnoho darů, které dostal: košíky s rostlinami a květinami, sochy ze dřeva a měděného drátu, kresby tužkou. "Všechno je to chudý materiál." Každý přítomný dostane růženec. Někteří žádají dva, aby mohli jeden dát manželce nebo partnerce, až půjdou domů. Mladý muž, velmi mladý a s plnovousem, držel v ruce vlastní růženec a žádal papeže, aby mu požehnal. Papež se snaží se všemi zastavit a při odchodu se kolem něj shlukuje dav, který zdržují policisté a četníci. Opět sbory, opět potlesk, opět výkřiky "Ať žije papež!". U východu stojí řeholní sestry, které slouží ve vězení, ale jsou tak nadšené, že vidí papeže, že se nezmohou ani na pár slov. Papež s nimi a se skupinou učitelů žertuje, pak odjíždí do malé budovy v komplexu, která slouží k setkáním s příbuznými a přáteli.

Zde se František setkává s vězni z oddělení s vysokou ostrahou: je jich méně než padesát, jsou různého věku a mají různé příběhy. S některými z nich papež žertuje, například muži s náplastí na nose říká: "Praštili tě?" Vyprskne smíchy a potřese papeži rukou. Starší muž otevřel obálku a ukázal několik fotografií: "To jsou moje

vnučata, nikdy jsem je neviděl." Následovalo přivítání úředníků a některých zaměstnanců zařízení, včetně skupiny zdravotních sester. Uprostřed je umístěno speciální křeslo, které však papež použil pouze k podpisu do pamětní knihy. Obchází lidi: žehná rodinám, hladí děti po tvářích, sbírá kresby a důvěrná svědectví a slzy ženy, manželky policisty, která před několika dny přišla o oba rodiče.

Jsou to snímky, letmé záběry, které stačí komunitě věznice Civitavecchia k tomu, aby napsala celé kapitoly života každého z nich. "Nemohu uvěřit, že jste sem přijel, Svátý otče," říká strážce, který se opírá o papežovo auto. Celé to trvá necelé dvě hodiny, ale zdá se to být mnohem delší. Kolem 17:45 je papež František již na cestě do Říma. Před průjezdem bránou zastaví auto před mužem, který ho požádá o selfie. Ředitelce vyjadřuje vděčnost za vše, co se tam děje: "Děkuji, děkuji za to, co děláte, a pokračujte."

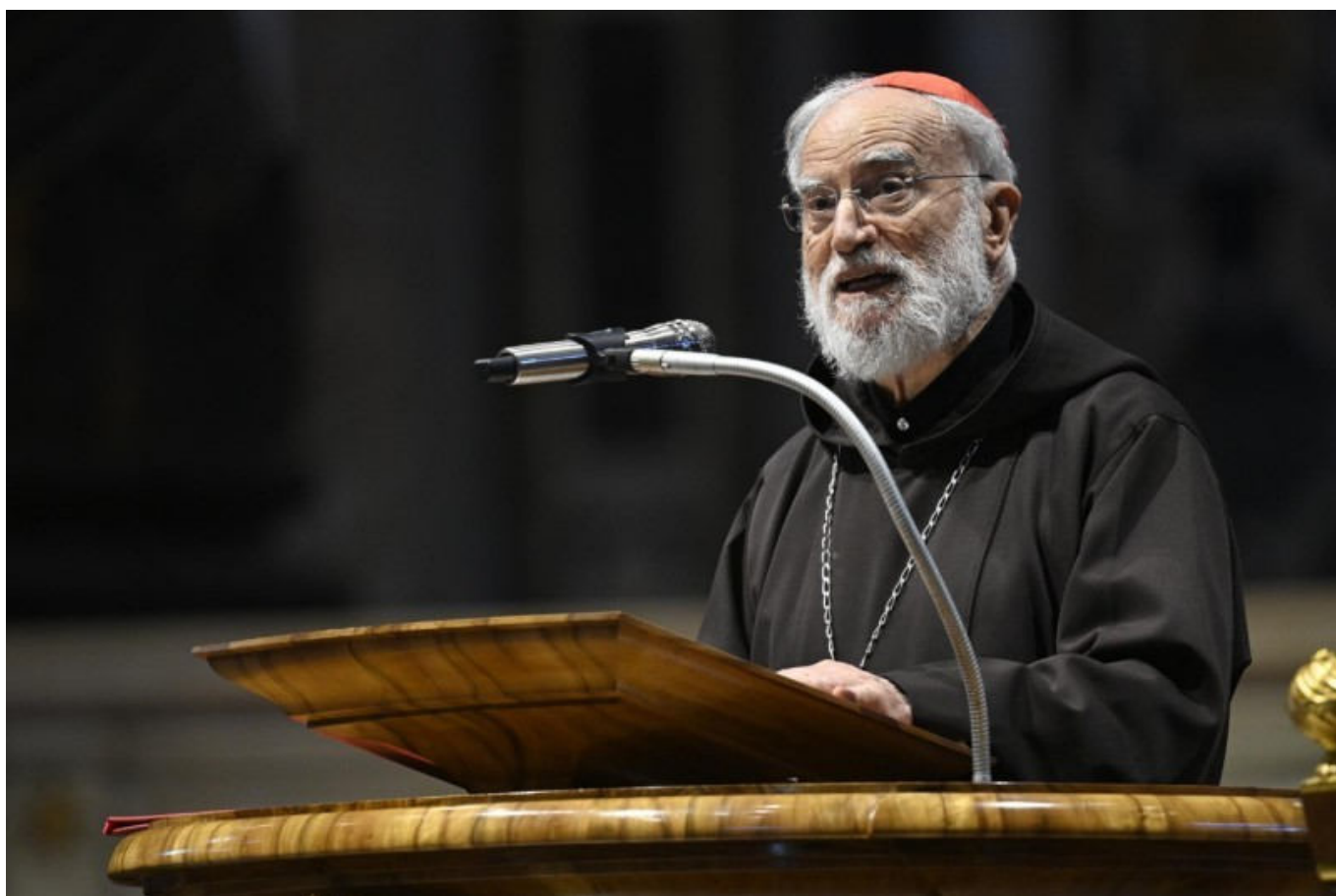

VELKÝ PÁTEK

Liturgie Památky umučení Páně

„Plačme s oběťmi a za oběti našich hříchů“

Kázání papežského kazatele, kardinála Raniera Cantalamessy, ofm

Evangelista Jan v pašijovém vyprávění klade výjimečný důraz na Ježíšův rozhovor s Pilátem, na kterém se krátce zamyslíme, než budeme pokračovat v liturgii. Vše začíná Pilátovou otázkou: Ty jsi židovský král? (*Jan 18,33*). Ježíš chce Pilátovi naznačit, že tato otázka je závažnější, než by se domníval, avšak nabývá na významu jedině tehdy, kdy pouze neopakuje nařčení druhých lidí. Odpovídá tedy otázkou: Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mě jiní? Snaží se Piláta přivést k vyššímu pohledu a vypráví mu o svém království, které není z tohoto světa. Římský místodržitel z toho pochopí jedině: že se nejedná o politickou vládu. Pokud se mluví o náboženství, nemá v úmyslu vměšovat se do těchto záležitostí. Se špetkou ironie se proto dotazuje: Ty jsi tedy přece král? Ježíš odpověděl: Ano, já jsem král (*Jan 18,37*).

Tímto prohlášením se Ježíš vystavuje smrti, avšak namísto popření, které by jej zbavilo viny, je pronáší ještě důrazněji, čímž vychází najevo jeho vyšší původ: Přišel jsem na svět... Znamená to, že tajemně existoval již před svým pozemským životem, pochází z jiného světa a přišel, aby vydal svědectví pravdě. Jedná s Pilátem jako s duší, která

potřebuje světlo a pravdu, nikoli jako se soudcem. Zajímá se o Pilátův lidský osud, nikoli o svůj vlastní. Svou výzvou k přijetí pravdy jej chce přimět k tomu, aby se pohroužil do sebe, hleděl na události jinýma očima, povýšil se nad chvilkový spor se Židy.

Římský místodržitel chápe tuto Ježíšovu výzvu, ale projevuje pochybovačnost a lhostejnost vůči tomuto druhu hloubání. Tajemství, které proniká Ježíšovými slovy, mu nahání strach, a proto raději hovor utíná. Pokrčí rameny, zamumlá „Co je to pravda?“ a odchází z vládní budovy.

Jak je tato evangelní stránka aktuální! Také dnes, stejně jako v minulosti, se člověk nepřestává ptát: Co je to pravda? Ale, stejně jako Pilát se roztržitě obrací zády vůči tomu, který prohlásil: „Přišel jsem na svět, abych vydal svědectví pravdě“ a „Já jsem pravda!“ (Jan 14,6). Sledoval jsem po internetu nesčetné debaty o vědě a náboženství, víře a ateismu. Zaujal mne jeden fakt: v dlouhých hodinách rozhovorů nikdy nezazní Ježíšovo jméno. A pokud se je věřící strana snad odváží jmenovat a poukázat na skutečnost Ježíšova zmrtvýchvstání, ihned nastává snaha o ukončení takového hovorů jako vymykajícího se danému tématu. Vše se děje *etsi Christus non daretur*, jako by na světě nikdy neexistoval muž, nazývaný Ježíš Kristus.

Co je pak výsledkem? Slovo Bůh se stává prázdnou nádobou, kterou každý může naplnit dle libosti. Právě z toho důvodu ovšem Bůh sám dbal na to, aby své jméno naplnil obsahem: Slovo se stalo tělem. Pravda se stala tělem! Odsud plyne úporná snaha o Ježíšovo vyřazení z rozhovorů o Bohu: odebrává totiž lidské pýše jakoukoli záminku k tomu, aby člověk rozhodoval o tom, co je Bůh!

Ach jistě: Ježíš Nazaretský!, zazní námitka. Vždyť někdo dokonce pochybuje o tom, že vůbec existoval! Znamý anglický spisovatel minulého století, proslavený v širokém publiku jako autor románového a filmového cyklu Pán prstenů, John Ronald Tolkien, v jednom dopise svému synovi na tuto námitku odpovídá následovně:

»Je zapotřebí zarážející vůle k tomu, abychom nepředpokládali Ježíšovu existenci anebo nevěřili, že vyslovil slova, která jsou mu přikládána, protože je nemyslitelné, aby je vynalezla jakákoli jiná lidská bytost: „Dříve než byl Abrahám, já jsem“ (Jan 8,58) a „Kdo viděl mne, viděl Otce“ (Jan 14,9)« (From the Letters of J.R.R. Tolkien, ed. Humphrey Carpenter, with Christopher Tolkien, Houghton Mifflin 1981).

Jedinou alternativou ke Kristově pravdě, dodával tento spisovatel, je možnost, že se jedná o případ dementní megalománie anebo gigantický podvod. Mohl by ale takový případ obstát ve dvaceti stoletích náruživé historicko-filozofické kritiky a vydat ovoce, které přinesl?

Dnes ještě překonáváme Pilátovu skepsi. Existují tací, podle kterých se otázka po pravdě vůbec nesmí klást, protože zkrátka pravda neexistuje! Vše je relativní, nic není jisté! Odlišné smýšlení je nepřípustná domýšlivost! Již neexistuje prostor velkých výkladů světa a reality, včetně těch o Bohu a Kristu.

Bratři a sestry ateisté, agnostici či hledající (pokud z vás někdo naslouchá), následující slova nepronese nebohý kazatel, jako jsem já, ale někdo, koho mnozí z vás obdivují, píšou o něm a možná se považují za jeho učedníky a pokračovatele: Søren Kierkegaard, jímž začíná filozofický proud existencialismu. Říká:

»Hodně se mluví o lidské bídě a promrhaných životech. Svůj život ale promarní jen takový člověk, který si nikdy neuvědomil, proč nikdy neměl v nejhlubším smyslu dojem,

že existuje Bůh a že právě on, se svým já, stojí před tímto Bohem« (*Søren Kierkegaard, La malattia mortale, II, in Opere, a cura di C. Fabro, Firenze 1972, str. 633*).

Říká se, že ve světě vládne přílišná nespravedlnost a utrpení na to, aby se věřilo v Boha! To je pravda, ale pomysleme na absurditu a nesnesitelnost okolního zla bez víry v závěrečné vítězství pravdy a dobra. Ježíšovo zmrtvýchvstání, které za dva dny oslavíme, je příslibem a zárukou tohoto triumfu, který nastane, protože už v něm začal.

Kdybych měl odvalu apoštola Pavla, také byl zvolal: Kristovým jménem vyzýváme: Smiřte se s Bohem! (*2 Kor 5,20*). Neplýtvajte životem, neopust'ete tento svět jako Pilát vládní budovu s onou nezodpovězenou otázkou: Co je to pravda?. Je totiž příliš důležitá – jde o to, zda jsme žili pro něco, anebo marně. Ježíšův rozhovor s Pilátem nám nicméně nabízí příležitost rovněž k jinému zamyšlení, které se tentokrát týká nás věřících a, nikoli lidí vně církve. Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali! (*Jan 18,35*). Lidé z církve, tví velekněží tě opustili, zdiskreditovali tvé jméno odpornými ničemnostmi. A my bychom v tebe ještě měli věřit? Také na tuto hrozivou výtku bych rád odpověděl slovy již zmíněného spisovatele, který píše synovi:

»Naše láska možná ochladne a naši vůli nahlodá přehlídka nedostatků, šílenosti a hříchů církve i jejích služebníků. Nevěřím však, že ten, kdo doopravdy uvěřil, opustí víru z těchto důvodů, tím méně ten, který trochu zná dějiny...To vše se nám hodí, protože tak odpoutáváme zrak sami od sebe a svých vin a hledáme obětního kozla...Myslím, že vnímám skandály stejně tak jako ty, či jakýkoli jiný křesťan. Ve svém životě jsem hodně trpěl kvůli nevzdělaným, unaveným, slabošským a někdy také zlým kněžím«.

Tento výsledek bylo možné očekávat. Začal už před Velikonocemi Jidášovou zradou, Petrovým zapřením, útekem apoštolů...Máme snad plakat? Ano, radí Tolkien svému synovi, ale nad tím, co Ježíš musí snášet, nikoli sami nad sebou. Chtělo by se dodat: plačme s oběťmi a za oběti našich hříchů. Závěr náleží všem, věřícím i nikoli. V tomto roce neslavíme Velikonoce za radostného zvuku zvonů, nýbrž za temného svištění bomb a pustošivých výbuchů, ke kterým dochází jen nedaleko od nás. Připomeňme si, co Ježíš jednoho dne odpověděl na krveprolití, způsobené Pilátem, a na pád věže v Siloe: Když se však neobráte, všichni právě tak zahynete (*Lk 13,5*). Jestliže nezkužete své meče v radlice, svá kopí ve vinařské nože (*Iz 2,4*) a nepřeměníte své raketové střely v domovy a továrny, všichni právě tak zahynete! Nedávné události nám náhle připomněly, že uspořádání světa se může ze dne na den změnit, že vše pomíjí, stárne a vše – nejenom blažené mládí – jednou skončí. Existuje jediný způsob, jak se vymanit ze strhujícího proudu času: přejít k tomu, co nepomíjí, postavit se nohama na pevnou zem! Pascha znamená přechod: uskutečněme letos všichni pravý přechod, ctění otcové, bratři a sestry, přejděme k Tomu, který nepomíjí, a přejděme k němu srdcem dříve, než se k němu jednoho dne odebereme s tělem!

Via Crucis v římském Koloseu

Papež František předsedal na Velký pátek večer křížové cestě, při níž rodiny nabídly meditaci ke každému ze 14 zastavení na základě vlastních zkušeností s utrpením a nadějí. Tradiční křížová cesta se na Velký pátek večer vrátila do římského Kolosea poprvé od roku 2019, tedy po téměř tříleté přestávce. Události předsedal papež František, který vedl více než 10 000 přítomných věřících v modlitbách křížové cesty, jež

sledují události Ježíšova utrpení a smrti. Ačkoli kořeny Via Crucis v Koloseu sahají mnoho staletí do minulosti, novodobá tradice začala v roce 1964, kdy této události předsedal papež svatý Pavel VI. On i následující papežové v této praxi pokračovali každý rok až do roku 2020, kdy vypukla pandemie. Křížová cesta začala hymnem Adoramus Te ("Klaníme se ti"). Papež František poté přednesl úvodní modlitbu, která připomněla sílu ukrytou v Kristově utrpení a kříži, stejně jako mnoho aspektů rodinného života a naději, kterou lze nalézt uprostřed zkoušek.

Zmrtvýchvstalý Ježíš, modlil se papež, nabídl lidstvu dar spásy a slíbil osušit každou slzu a proměnit všechny národy ve "velkou rodinu ve Tvém domě lásky a pokoje". Na každém ze čtrnácti zastavení nesla kříž jiná rodina, přičemž byl pronesen úryvek z evangelia a nabídnuta meditace. Každé zastavení papež zakončil modlitbou a sbor zazpíval sloku hymnu Stabat Mater. Meditace křížové cesty napsalo patnáct rodin sdružených v katolických dobrovolnických skupinách a zabývaly se různými aspekty zkoušek a trápení, kterým čelí rodiny po celém světě. Vrcholem meditací bylo 13. zastavení, při němž dvě ženy nesly kříž společně: Albina pochází z Ruska a Irina z Ukrajiny. Místo připravené meditace promluvílo ticho hlasitěji než jakákoli slova. Obě ženy - přítelkyně a obě zdravotní sestry v Římě - držely kříž a pohlédly si do očí pohledem, který jako by sděloval veškerou bolest bratrů ve válce a nehynoucí naději na mír a smíření. Následovala chvíle ticha a všichni se modlili za Boží dar míru. Papež František při Via Crucis nepřednesl žádnou homilii ani zamyšlení a nechal za sebe mluvit osobní zkušenost rodin. V závěrečné modlitbě celé příležitosti se papež modlil, aby světlo evangelia zůstalo zažehnuté v srdcích všech rodin uprostřed radostí i smutků, zkoušek i nadějí. A prosil Boha, aby nechal odpuštění a pokoj zvítězit nad našimi "vzpurnými srdci", která se nás snaží od Boha vzdálit.

"Pane, obrať naše vzpurná srdce ke svému srdci, abychom se naučili uskutečňovat plány pokoje. Inspiruj protivníky, aby si podali ruce a zakusili vzájemné odpuštění.

Odzbroj ruku bratra vztyčenou proti bratrovi, aby tam, kde je nenávisť, vzkvétala svornost.

Dej, ať nikdy nejednáme jako nepřátelé Kristova kříže, abychom se mohli podílet na slávě jeho vzkříšení. Amen."

VELIKONOČNÍ VIGÍLIE

S Ježíšem, Zmrtvýchvstalým, není žádná noc nekonečná

Krásu hvězdných nocí připomíná mnoho spisovatelů. Ale válečné noci jsou protkány světlými záblesky smrti. Bratři a sestry, nechme se v tuto noc vzít za ruku ženami evangelia, abychom spolu s nimi objevili úsvit Božího světla, které září v temnotách světa. Tyto ženy, když už noc pohasínala a první světlo úsvitu se bez hlesu probouzelo, šly ke hrobu, aby pomazaly

Ježíšovo tělo. Tam je čekal ohromující zážitek: nejprve zjistili, že hrob je prázdný, pak uviděli dvě postavy v oslnivém rouchu, které jim řekly, že Ježíš vstal, a hned to běžely oznámit ostatním učedníkům (srov. Lk 24,1-10). Těmito třemi skutky vstupujeme i my do Pánových Velikonoc.

Ženy vidí. První zvěst o vzkříšení není svěřena formuli, které je třeba porozumět, ale znamení, které je nutné kontemplovat. Na hřbitově, u hrobu, kde by mělo být vše uspořádané a klidné, ženy "zjistily, že kámen je od hrobu odstraněn, a když vstoupily, tělo Pána Ježíše nenašly" (v. 2-3). Velikonoce tedy začínají změnou našich plánů. Přichází s darem překvapivé naděje. Není však snadné ji přivítat. Někdy – a to si musíme přiznat – nemá tato naděje v našich srdcích místo. Stejně jako u žen v evangeliu v nás převládají otázky a pochybnosti a naši první reakcí při setkání s nečekaným znamením je strach, "tvář skloněná k zemi" (srov. v. 4-5).

Příliš často se díváme na život a realitu s očima obrácenýma dolů, hledíme jen na to, co se děje dnes, jsme zklamaní z budoucnosti, uzavíráme se do svých potřeb, usazujeme se ve vězení apatie, zatímco si stále stěžujeme a myslíme si, že se věci nikdy nezmění. A tak zůstáváme nehybně stát před hrobem rezignace a fatalismu a pohřbíváme radost ze života. Pán nám však v tuto noc chce dát jiné oči, které budou osvětleny nadějí, že strach, bolest a smrt nad námi nemají poslední slovo. Díky Ježíšovým Velikonocům můžeme udělat skok z nicoty do života, "a smrt nás už nebude moci připravit o naši existenci" (K. RAHNER, Co znamenají Velikonoce, Brescia 2021, 28). Naše existence byla zcela a navždy zahrnuta bezmeznou Boží láskou. Je pravda, že nás to může vyděsit a ochromit. Ale Pán vstal z mrtvých! Vzhledněme vzhůru, sejměme z očí závoj hořkosti a smutku, otevřeme se Boží naději!

Za druhé, ženy naslouchají. Když spatřily prázdný hrob, řekli jim dva muži v zářivých šatech: "Proč hledáte mezi mrtvými toho, který je naživu? Není zde, vstal z mrtvých" (v. 5-6). Dělá nám dobře, když slyšíme a opakujeme tato slova: Není tady! Pokaždé, když tvrdíme, že jsme o Bohu všechno pochopili, že ho dokážeme vměstnat do svých schémat, opakujme si: Není tu! Pokaždé, když ho hledáme jen ve svých emocích,

často prchavých, nebo ve chvíli, kdy ho potřebujeme, abychom ho pak v konkrétních situacích a každodenních rozhodnutích odložili stranou a zapomněli na něj, opakujeme: On tu není! A když si myslíme, že ho uvězníme ve svých slovech, ve svých formulích, ve svých zvycích, ale zapomínáme ho hledat v nejtemnějších koutech života, tam, kde jsou ti, kdo pláčou, kdo bojují, trpí a doufají, opakujme: není tu!

Poslechněme si také otázku adresovanou ženám: "Proč hledáte mezi mrtvými toho, který je živý?" Velikonoce nemůžeme uskutečnit, pokud budeme i nadále setrvávat ve smrti, pokud zůstaneme zajatci minulosti, pokud v životě nebudeme mít odvalu nechat si odpustit od Boha, který odpouští všechno, odvalu změnit se, skoncovat se zlými skutky, rozhodnout se pro Ježíše a jeho lásku, pokud budeme i nadále redukovat víru na amulet a dělat z Boha krásnou vzpomínku na minulé časy, místo abychom se s ním dnes setkali jako s živým Bohem, který chce proměnit nás i svět. Křesťanství, které hledá Pána mezi přežitky minulosti a zavírá ho do hrobu zvyku, je křesťanstvím bez Velikonoc. Ale Pán vstal z mrtvých! Nezdržujme se u hrobů, ale jděme a znovu objevme Jeho, Živého! A nebojme se ho hledat také ve tvářích našich bratří a sester, v dějinách těch, kdo doufají a sní, v bolesti těch, kdo pláčou a trpí: Bůh je tam!

Nakonec ženy oznamují. Co oznamují? Radost ze vzkříšení. Velikonoce se nedějí proto, aby důvěrně utěšily ty, kdo truchlí nad Ježíšovou smrtí, ale aby otevřely jejich srdce mimořádné zvěsti o Božím vítězství nad zlem a smrtí. Světlo Zmrtvýchvstání tedy nechce udržovat ženy v extázi osobní radosti, netoleruje usedlé postoje, ale vytváří misionářské učedníky, kteří se "vracejí od hrobu" (srov. v. 9) a přinášejí evangelium Zmrtvýchvstalého všem. Proto ženy po tom, co viděly a slyšely, běží oznámit učedníkům radost ze vzkříšení. Vědí, že by mohly být považovány za blázný, a to do té míry, že evangelium říká, že jejich slova zněla "jako blouznění" (v. 11), ale nedbají o svou pověst, o ochranu svého obrazu; neměří své pocity, nepromýšlejí svá slova. Měly jen oheň v srdci, aby přinesly zprávu, oznámení: "Pán vstal z mrtvých!"

A jak krásná je církev, která takto prochází ulicemi světa! Beze strachu, bez taktizování a oportunistu, pouze s touhou přinášet všem radost evangelia. K tomu jsme povoláni: zakoušet vzkříšeného Pána a dělit se o to s ostatními; odvalit kámen z hrobu, v němž jsme Pána často uzavřeli, a šířit jeho radost ve světě. Dejme vstát z mrtvých Ježíši, živému, z hrobů, do kterých jsme ho zavřeli; osvobodme ho od formalit, do kterých jsme ho často uvěznili; probudme ho ze spánku klidného života, do kterého jsme ho někdy uložili, aby nás už nerušil a netrápil. Vnášejme ho do svého každodenního života: projevy pokoje v této době poznamenané válečnými hrůzami; skutky smíření v narušených vztazích a

soucitem s těmi, kdo jsou v nouzi; skutky spravedlnosti uprostřed nerovnosti a pravdy uprostřed lži. A především skutky lásky a bratrství.

Bratři a sestry, naše naděje se jmenuje Ježíš. Vstoupil do hrobu našeho hříchu, přišel na nejbzdálenější místo, kde jsme byli ztraceni, prošel spleť našich strachů, nesl tíhu našich útlaků a z nejtemnějších hlubin naší smrti nás probudil k životu a proměnil náš smutek v tanec. Oslavme Velikonoce s Kristem! Je živý a stále tudy prochází, proměňuje, osvobozuje. Při něm už zlo nemá moc, selhání nám nemůže zabránit začít znovu, smrt se stává průchodem pro začátek nového života. Protože s Ježíšem, Zmrtvýchvstalým, není žádná noc nekonečná a i v té nejhustší tmě září jitřenka.

(Papež pak oslovil starostu ukrajinského Melitopolu Ivana Fedorova a další hosty z Ukrajiny:) V této temnotě, ve které žijete, pane starosto, dámy a pánové poslankyně a poslanci, v temnotě války, krutosti, se všichni modlíme, modlíme se s vámi a za vás tuto noc. Modlíme se za tolik utrpení. My vám můžeme jen poskytnout naši společnost, naši modlitbu a říci: "Odvalu! Doprovázíme vás!" A také vám sdělit to největší, co dnes slavíme: Christòs voskrés! [Kristus vstal z mrtvých!]

NEDĚLE VELIKONOČNÍ

URBI ET ORBI

Draží bratři a sestry, šťastné Velikonoce!

Ježíš, ukřižovaný, vstal z mrtvých! Přichází mezi ty, kdo ho oplakávají, zavření ve svých domovech, plni strachu a úzkosti. Přichází mezi ně a říká: "Pokoj vám!" (J 20,19). Ukazuje rány na ruku a nohou, ránu v boku: není to duch, je to on, tentýž Ježíš, který zemřel na kříži a byl v hrobě. Před nevěřícíma očima učedníků opakuje: "Pokoj vám!" (v. 21).

Naše oči jsou v těchto válečných Velikonocích také nedůvěřivé. Viděli jsme příliš mnoho krveprolití, příliš mnoho násilí. I naše srdce byla naplněna strachem a úzkostí, zatímco tolik našich bratrů a sester se muselo schovávat před bombami. Je pro nás těžké uvěřit, že Ježíš skutečně vstal z mrtvých, že skutečně zvítězil nad smrtí. Je to iluze? Je to výplod naší fantazie?

Ne, není to iluze! Dnes více než kdy jindy zaznívá velikonoční zvolání, které je křesťanskému východu tak drahé: "Kristus vstal z mrtvých! On skutečně vstal z mrtvých!" Dnes, na konci postní doby, která jako by nikdy neměla skončit, ho potřebujeme víc než kdy jindy. Máme za sebou dva roky pandemie, které zanechaly těžké stopy. Bylo načase vyjít z tunelu společně, ruku v ruce, spojit síly a zdroje... Místo toho však ukazujeme, že v nás ještě není duch Ježíšův, že v nás stále přetrvává Kainův duch, který se na Ábela nedívá jako na bratra, ale jako na soupeře, a přemýšlí, jak ho odstranit. Potřebujeme vzkříšeného, abychom věřili ve vítězství lásky a doufali ve smíření. Dnes více než kdy jindy potřebujeme toho, který přichází mezi nás a znovu nám říká: "Pokoj vám!"

To může udělat jen on. Jedině on má dnes právo zvěstovat nám mír. Jedině Ježíš, protože On nese rány, naše rány. Ty jeho rány jsou dvakrát naše: naše, protože jsme mu je způsobili my, naše hříchy, tvrdost srdce, bratrovražedná nenávisť; a naše, protože je nese za nás, nevymazal je ze svého oslaveného Těla, chtěl si je v sobě uchovat navždy. Jsou nesmazatelnou pečetí jeho lásky k nám, věčnou přímlovou, aby je náš nebeský Otec viděl a smíloval se nad námi i nad celým světem. Rány na těle Zmrtvýchvstalého jsou znamením boje, který za nás vybojoval a vyhrál zbraněmi lásky, abychom měli pokoj, byli v pokoji, žili v pokoji.

Při pohledu na tyto slavné rány se naše nevěřící oči otevrou, naše zatvrzelá srdce se otevrou a nechají do sebe proniknout velikonoční zvěst: "Pokoj vám!"

Bratři a sestry, vpust'me Kristův pokoj do svých životů, do svých domovů, do svých zemí!

Kéž nastane mír pro sužovanou Ukrajinu, která je tak těžce zkoušena násilím a ničením v kruté a nesmyslné válce, do níž byla zatažena. Kéž nad touto strašlivou nocí utrpení a smrti brzy vzejde nový úsvit naděje! Zvolme si mír. Přestaňme ukazovat své svaly, zatímco lidé trpí. Prosím, prosím, nezvykejme si na válku, všichni se zavažme, že budeme z balkonů i z ulic požadovat mír! Ať ti, kdo jsou v čele národů, naslouchají volání lidu po míru. Mír! Ať si vyslechnou znepokojivou otázku, kterou si vědci položili téměř před sedmdesáti lety: "Skoncujeme s lidstvem, nebo se lidstvo zřekne války?". (Russell-Einsteinův manifest, 9. července 1955).

V srdci nosím všechny ty početné ukrajinské oběti, miliony uprchlíků a vnitřně vysídlených osob, rozvrácené rodiny, staré lidi, kteří zůstali sami, zlomené životy a města srovnaná se zemí. Mám v očích pohled dětí, které osiřely a utíkají před válkou. Když se na ně podíváme, nemůžeme neslyšet jejich bolestný křik, stejně jako křik mnoha dalších dětí,

kteře trpí po celém světě: těch, které umírají hladem nebo nedostatkem péče, těch, které jsou obětmi zneužívání a násilí, a těch, kterým bylo odepřeno právo narodit se.

Uprostřed válečné bolesti se objevují i povzbudivá znamení, jako jsou otevřené dveře mnoha rodin a komunit v celé Evropě, které přijímají migranty a uprchlíky. Kéž se tyto četné skutky lásky stanou požehnáním pro naše společnosti, někdy degradované velkým sobectvím a individualismem, a pomohou je učinit pohostinnými pro všechny.

Kéž nás konflikt v Evropě přiměje věnovat větší pozornost i dalším situacím napětí, utrpení a bolesti, které postihují příliš mnoho oblastí světa a na které nemůžeme a nechceme zapomenout.

Kéž na Blízkém východě, rozervaném léty rozdělení a konfliktů, zavládne mír. V tento slavný den prosíme o mír pro Jeruzalém a pokoj pro ty, kdo ho milují (srov. Ž 121 [122]), křesťany, židy i muslimy. Kéž Izraelci, Palestinci a všichni obyvatelé Svatého města spolu s poutníky zažijí krásu míru, žijí v bratřství a mají volný přístup na svatá místa se vzájemným respektem k právům každého z nich.

Kéž nastane mír a smíření pro národy Libanonu, Sýrie a Iráku, a zvláště pro všechny křesťanské komunity žijící na Blízkém východě.

Kéž zavládne mír také v Libyi, aby po letech napětí našla stabilitu, a v Jemenu, který trpí konfliktem, na nějž všichni zapomněli a který má stále oběti: kéž příměří podepsané v posledních dnech vrátí obyvatelstvu naději.

Prosíme Zmrtvýchvstalého Pána o dar smíření pro Myanmar, kde přetrvává dramatický scénář nenávisti a násilí, a pro Afghánistán, kde pokračuje nebezpečné sociální napětí a kde obyvatelé sužuje dramatická humanitární krize.

Kéž nastane mír pro celý africký kontinent, aby se zastavilo vykořisťování, jehož je obětí, a krvácení způsobené teroristickými útoky – zejména v oblasti Sahelu – a kéž najde konkrétní podporu v bratřství národů. Kéž Etiopie, postižená vážnou humanitární krizí, najde cestu dialogu a usmíření a kéž ustane násilí v Demokratické republice Kongo. Kéž nechybí modlitby a solidarita s lidmi na východě Jihoafrické republiky, které postihly ničivé záplavy.

Kéž Zmrtvýchvstalý Kristus doprovází a pomáhá národům Latinské Ameriky, jejichž sociální podmínky se v těchto těžkých časech pandemie zhoršily a které se navíc zhoršily kvůli kriminalitě, násilí, korupci a obchodu s drogami.

Prosíme Zmrtvýchvstalého Pána, aby provázel cestu smíření, kterou kanadská katolická církev kráčí s původními národy. Kéž Duch Zmrtvýchvstalého Krista zahojí rány minulosti a povzbudí srdce k hledání pravdy a bratřství.

Drazí bratři a sestry, každá válka s sebou přináší následky, které se dotýkají celého lidstva: od smutku po drama uprchlíků a ekonomickou a potravinovou krizi, jejíž známky již můžeme pozorovat. Tváří v tvář trvalým znamením války i mnoha bolestným životním porážkám nás Kristus, vítěz nad hříchem, strachem a smrtí, nabádá, abychom nepodléhali zlu a násilí. Bratři a sestry, nechme se přemoci Kristovým pokojem! Mír je možný, mír je nutný, mír je prvořadou odpovědností všech!

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ

Slova papeže Františka před modlitbou Raduj se nebes Královno

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dny velikonočního oktávu jsou jako jeden den, v němž přetrvává radost ze vzkříšení. Evangelium dnešní liturgie tak pokračuje ve vyprávění o vzkříšeném Pánu, o jeho zjevení ženám, které šly ke hrobu (srov. Mt 28,8-15). Ježíš jim jde vstříc a pozdraví je; pak jim řekne dvě věci, které bude dobré přijmout i pro nás jako velikonoční dar, dvě rady od Pána. Velikonoční dárek.

Nejprve je uklidňuje dvěma prostými slovy: "Nebojte se" (v. 10). Nebojte se. Pán ví, že strach je naším každodenním nepřítelem. Ví také, že naše strachy se rodí z velkého strachu, ze strachu ze smrti: ze strachu, že zmizíme, že ztratíme své blízké, že onemocníme a že už to nezvládneme... O Velikonocích však Ježíš zvítězil nad smrtí.

Nikdo jiný nám proto nemůže říci přesvědčivěji: "Nebojte se". Pán to říká přímo tam, vedle hrobu, z něhož vyšel jako vítěz. Tím nás vyzývá, abychom vyšli z hrobů našich strachů. Dobře poslouchajme: vyjděme z hrobů svých strachů, protože naše strachy jsou jako hroby, pohřbívají nás uvnitř. Ví, že strach se stále krčí u dveří našeho srdce a že potřebujeme slyšet, jak si opakujeme: neměj strach, neboj se, neboj se: o velikonočním ránu, stejně jako ráno každého dne, slyšme: "Neboj se". Mějte odvahu. Bratře, sestro, kteří věříte v Krista, neboj se! "Já", říká vám Ježíš, "já jsem za vás okusil smrt, vzal jsem na sebe vaše zlo. Nyní jsem vstal, abych vám řekl: Jsem tu s vámi navždy. Nebojte se!" Nemějte strach.

Ale jak, řekněme, bojovat proti strachu? Pomáhá nám druhá věc, kterou Ježíš říká ženám: "Jděte a řekněte mým bratřím, že jdou do Galileje: tam mě uvidí." (v. 10). Jděte a hlásejte. Strach nás vždy uzavírá do sebe, uzavírá nás. Ježíš nás naopak propouští a posílá k druhým.

Tohle je lék. Ale já - dá se říct - toho nejsem schopen! Ale jen si vzpomeňte, že tyto ženy rozhodně nebyly nejvhodnější a nejpřipravenější na zvěstování zmrtevýchvstalého Pána, ale Pánu je to jedno. Záleží mu na tom, abychom šli ven a oznámili to. Vyjít ven a zvěstovat. Vyjít ven a oznamovat. Velikonoční radost si totiž nelze nechat pro sebe. Kristova radost se posiluje tím, že ji dáváme, a násobí se tím, že se o ni dělíme. Pokud se otevřeme a přineseme evangelium, naše srdce se rozšíří a překoná strach. To je to tajemství: zvěstovat, abychom překonali strach. Dnešní text nám říká, že hlásání může narazit na překážku: faleš. Ve skutečnosti evangelium vypráví - cituji - "antizvěstování" - a co to je? Oznámení od vojáků, kteří střežili Ježíšův hrob. Dostanou zapláceno - říká evangelium - "pěknou sumou peněz" (v. 12), dobré spropitné, a dostanou tyto pokyny: "Řekněte toto: 'Jeho učedníci přišli v noci a ukradli tělo, když jsme spali'" (v. 13).

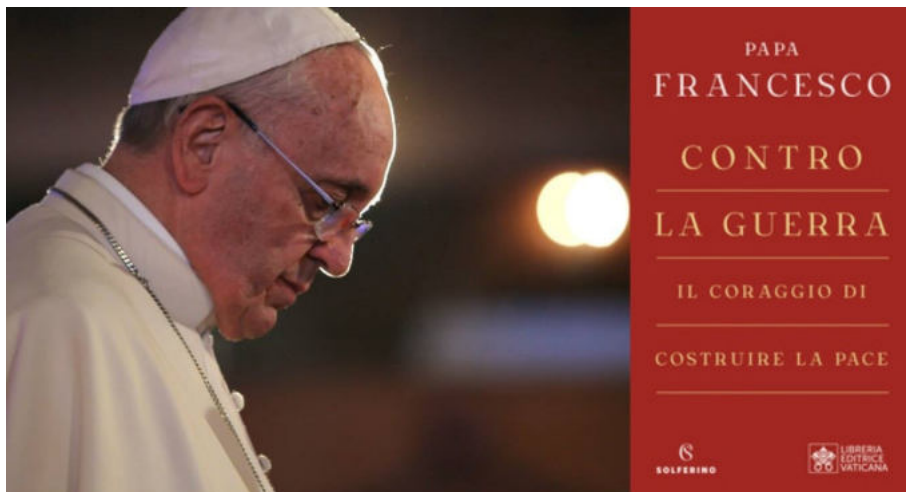
Spali jste? Viděli jste ve spánku, jak ukradli tělo? Je v tom rozpor, ale rozpor, kterému všichni věří, protože jsou v tom peníze. Je to síla peněz, toho druhého pána, kterému Ježíš říká, abychom nikdy nesloužili. Existují dva pánové: Bůh a peníze. Nikdy penězům neslužte. To je lež, logika zatajování, která je v rozporu s hlásáním pravdy. Je to připomínka i pro nás: faleš - ve slovech i v životě - znečišťuje hlásání, kazí nitro, vede zpět do hrobu. Faleš nás vede zpět, vede nás přímo ke smrti, do hrobu. Vzkříšený Pán nás naopak chce vyvést z hrobů falešných představ a závislostí. Naproti vzkříšenému Pánu stojí jiný "bůh": bůh peněz, který všechno špiní, ničí, zavírá dveře ke spáse. A to je všude: v každodenním životě je pokušení uctívat tohoto boha peněz.

Drazí bratři a sestry, jsme právem pohoršeni, když díky informacím objevíme v životě lidí a ve společnosti lži a podvody. Pojmenujme však také faleš v nás! A postavme svou nečitelnost, svou faleš před světlo vzkříšeného Ježíše. Chce vynést na světlo věci skryté, učinit nás průzračnými a zářivými svědky radosti evangelia, pravdy, která nás osvobozuje (srov. J 8,32).

Kéž nám Maria, Matka Zmrtevýchvstalého Pána, pomůže překonat strach a daruje nám nadšení pro pravdu.

PROTI VÁLCE. *Odvaha budovat mír.*

Úvod stejnojmenné knihy papeže Františka, která se objevila před velikonoce v italských knihkupectvích a v příloze deníku Corriere della Sera.

Před rokem jsem se při své pouti po zmučeném Iráku mohl rukama dotknout pohromy, způsobené válkou, bratrovražedným násilím a terorismem. Spatřil jsem trosky domů a zraněná srdce,

ale též setbu naděje ve znovuzrození. Nikdy bych si nepředstavil, že rok poté budu svědkem nového válečného konfliktu v Evropě. Již od počátku své služby římského biskupa jsem hovořil o třetí světové válce a upozorňoval jsem, že už ji prožíváme, byť po částech. Tyto jednotlivé díly se zvětšily natolik, že se navzájem propojily. V tuto chvíli ve světě probíhá řada válek, které zapříčiňují obrovskou bolest a kosí nevinné oběti, zejména děti. Jsou to války, které nutí k útěku miliony lidí, donucené opustit svou zemi, domovy, svá zničená města, aby si zachránili život. Jsou to mnohé zapomenuté války, které se čas od času vynoří před našima nepozornými očima.

Tyto války se nám jevily jako cosi „vzdáleného“, dokud nyní, téměř nečekaně, válka nepropukla v naší blízkosti. Ukrajina byla napadena a obsazena. A v tomto konfliktu byly bohužel zasaženi mnozí nevinní civilisté, řada žen, dětí a starých lidí, kteří se museli uchýlit do podzemních krytů, aby unikli bombardování. Četné rodiny se rozdělily, protože manželé, otcové a dědové šli do boje, zatímco manželky, matky a babičky po dlouhé cestě za nadějí hledají útočiště v jiných zemích, které je přijímají s velkorysým srdcem.

Nelze jinak, než při pohledu na každodenní srdceryvné výjevy a na nářek žen i dětí zvolat: „Zastavte se!“. Válka není řešení, válka je zruďné šílenství, je to nádor požírající vše kolem sebe! Ba ještě více – válka je svatokrádež, pustoší vše, co je na zemi nejcennější: lidský život, nevinnost maličkových, krásu stvoření.

Ano, válka je svatokrádežná! Nemohu nevzpomenou úpěnlivou prosbu, s níž se roku 1962 sv. Jan XXIII. obrátil na mocné své doby, aby zabrdili válečnou eskalaci, která mohla svět vtáhnout do propasti jaderného konfliktu. Nemohu zapomenout na sílu, s jakou v roce 1965 sv. Pavel VI. při svém vystoupení před generálním shromážděním OSN pronesl: „Již nikdy válku! Již nikdy válku!“, ani na mnohé výzvy k míru sv. Jana Pavla II., který roku 1991 válku označil za „dobrodružství bez návratu“.

Nyní přihlížíme dalšímu barbarství a bohužel máme krátkou paměť. Jinak bychom si totiž pamatovali, co nám vyprávěli naši prarodiče, a potřebovali bychom mír stejně tak, jako se naše plíce potřebují nadechovat kyslíku. Válka vše obrací vniveč, je to čiré bláznovství, jediným jejím cílem je zkáza, skrze níž se rozvíjí a narůstá. Kdybychom dbali na svou paměť, neutráceli bychom desítky, stovky miliard na opětovné zbrojení, stále sofistikovanější zbrojní výbavu, aby tak mohutněl trh a obchod se zbraněmi, které nakonec zabíjejí děti, ženy a starce. Podle propočtů jednoho významného stockholmského

studijního centra zbrojní výdaje ročně obnášejí 1981 miliard dolarů, s dramatickým vzestupem o 2,6 procenta v druhém pandemickém roce, kdy se naopak veškeré naše úsilí mělo zaměřit na globální zdraví a záchranu lidských životů před koronavirem.

Pokud bychom si udržovali paměť, věděli bychom, že válku je třeba zastavit v srdcích ještě dříve, než se dostane na frontu. Návist je třeba vymýt ze srdce dříve, než bude pozdě, a to za pomoci dialogu, vyjednávání, naslouchání, diplomatických schopností a kreativity, dalekozraké politiky schopné vybudovat nový systém soužití, který by se nezakládal na zbraních a jejich moci, na zastrasování.

Každá válka je nejenom politickým selháním, nýbrž také hanebnou kapitulací před silami zla. V listopadu 2019 jsem v Hirošimě, městě, které je spolu s Nagasaki symbolem druhé světové války a jejichž obyvatelé byli vyvražděni dvěma atomovými bombami, zdůraznil, že užití jaderné energie za válečnými účely je dnes, více než kdy jindy, zločinem namířeným nejenom proti člověku a jeho důstojnosti, ale též proti jakékoli možné budoucnosti našeho společného domova. Užití jaderné energie z válečných účelů je nemorální, stejně jako je nemorální samo vlastnictví atomových zbraní.

Kdo by si byl představil, že za méně než tři roky později se přízrak jaderné války ukáže v Evropě? Krok za krokem se tak ubíráme směrem ke katastrofě. Kousek po kousku světu hrozí, že se stane dějištěm jediné třetí světové války. Směřujeme k ní, jako kdyby byla nevyhnutelná, ačkoli bychom měli důrazně opakovat: nikoli, není neodvratná! Ne, válka není nevyhnutelná! Jestliže se dáme pozřít touto válečnou nestvůrou, pokud jí dovolíme, aby vztyčila hlavu a řídila naše činy, všichni prohráme, zničíme Boží tvory, dopustíme se svatokrádeže a připravíme budoucí smrt svých dětí a vnuků. Chamtivost, neshovívavost, mocenské choutky a násilí jsou častým důvodem, který podněcuje rozhodnutí k válce, a tyto důvody jsou mnohdy ospravedlňovány válečnou ideologií, která opomíná nezměrnou důstojnost lidského života, každého lidského života, a úctu s péčí, jež si zaslouží.

Při pohledu na obrazy smrti, přicházející z Ukrajiny, je těžké doufat. Navzdory tomu existují známky naděje. Jsou zde miliony lidí, kteří netouží po válce, neobhajují válku, ale žádají mír. Jsou zde miliony mladých lidí, kteří se domáhají toho, abychom učinili vše možné i nemožné k zastavení této války, k zastavení válek. Právě s myšlenkou na ně – na mladé lidi a děti – máme společně opakovat: již nikdy válku. A společně se zasadit o budování světa, který bude pokojnější, protože bude spravedlivější, v němž zvítězí pokoj, a nikoli válečné šílenství, vzájemné odpuštění, a nikoli rozdělující návist, jejíž vinou spatřujeme nepřitele v druhém, odlišném člověku. Těší mne, že zde mohu citovat z jednoho italského pastýře duší, ctihodného dona Tonina Bella, biskupa diecéze Molfetta-Ruvo-Giovinazzo-Terlizzi, neúnavného proroka míru, který rád říkával: „střety a veškeré války plynou z rozředených tváří“. Když totiž vymažeme tvář druhého člověka, můžeme harašit zbraněmi. Když si ale před očima udržujeme tvář i bolest druhého člověka, není nám povoleno násilím znetvořit jeho důstojnost. V encyklice *Fratelli tutti* jsem navrhl, aby se peníze, vydávané na zbraně a jiné vojenské náklady, užily k vytvoření Světového fondu určeného ke konečnému odstranění hladu z nejhudších zemí a k podpoře jejich rozvoje, aby se tak jejich obyvatelé neuchylovali k násilným či klamným řešením, anebo nebyli nuceni opustit svou vlast kvůli hledání důstojnějšího života. Předkládám tento návrh také dnes – a především dnes. Tuto válku je totiž třeba zastavit, všechny války je třeba zastavit, a to jedině tak, že je přestaneme „žít“.

Svět volí Kaina, ale Bůh jej nepřestává zachraňovat

Z rozhovoru, který papež František poskytl italské novinářce Loreně Bianchetti ve zvláštním velkopátečním pořadu náboženského vysílání italské státní televize „A Sua immagine“

Jednou z nejintenzivnějších pasáží tohoto rozhovoru, který byl vysílán o Velkém pátku před třetí hodinou, jsou papežova slova o mlčení. Papež se svěřil: „Jedna z věcí, které jsem se naučil, je nemluvit, když někdo trpí, musíme prosit o milost slz“. Stejně silné jsou Františkovy myšlenky o ukrajinské válce: „Svět válčí a zvolil si Kainův postup“, řekl papež.

Nevedeme dialog s ďáblem, ale s lidmi. „S ďáblem se nevede dialog, ale mluvíme s lidmi stíženými chorobnou nenávisť“, podotkl papež František v tomto ohledu. „Pán se nás vždy snaží zachránit až do konce, protože do každého člověka zasel něco dobrého“.

Válka je mnohotvárná. Papež zopakoval, že ďábel není mýtus, ale skutečnost: „Věřím v jeho existenci. Ďábel je svůdce, představuje zalíbení v hříchu a svádí ke němu. Vykořisťování je také určitým druhem války a ničí stejně jako tanky“.

Každý člověk může zasít zkázu. Jedné papežově odpovědi předchází věta ruského spisovatele Dostojevského: Boj mezi Bohem a ďáblem je lidskému srdci vlastní. „Proto potřebujeme pokoru, pokoru, abychom Bohu řekli: Jsem hříšník, ale ty mě zachraň, pomoz mi!“, vysvětluje František.

Prosbu o milost slz. „Jedna z věcí, které jsem se naučil“, zdůraznil papež, „je nemluvit, když někdo trpí“. Tváří v tvář papež bolesti naznačuje dvě cesty: mlčení a pláč. „Máme prosit o milost slz“.

Síla žen. Papež vyzdvihuje sílu ženy. „Matka je schopna doprovázet své děti až do konce. Ženy vědí, co znamená připravit život a co je to smrt. Mluví tímto jazykem“.

Uprchlíci rozdělováni na kategorie. Uprchlíci jsou nadále rozdělováni do kategorií první a druhé třídy a podle barvy pleti. „Jsme rasisté a to je ošklivé. I Ježíš“, připomíná papež, „byl v Egyptě migrantem a uprchlíkem“.

Válka je zrudnost. Válka, pokračuje papež, je nestvůrná, i když nechybí snaha zbraně umlčet. „Mluví se o míru. Organizace spojených národů udělala všechno, ale nebyla úspěšná“.

Je třeba, aby ženy byly na poplach. Svatý otec pak listuje evangeliem a připomíná, že v Ježíšových pašijích se vyskytla žena: Pilátova manželka. „Říká svému muži: 'Nezaplétej se s tímto spravedlivým'. Pilát ji však neposlouchá. Je třeba, aby ženy byly na poplach“.

Dobře pochopit osamělost. Při vzpomínce na mimořádnou chvíli modlitby 27. března 2020 na Svatopetrském náměstí papež říká: „Nevěděl jsem, že náměstí bude prázdné. Bylo to poselství od Pána, abychom dobře porozuměli osamělosti“.

Bůh je ke mně dobrý „Cítil jste se někdy při výkonu své služby osamocen?“, ptá se italská novinářka. Ne, odpověděl papež. „Bůh mi byl nakloněn. Zpřítomňuje se. Byl velmi štědrý. Možná proto, že ví, že to sám nezvládnou“.

Zesvětštění církve. S odkazem na některé rány, které postihují i církve, papež poznamenává, že nejvíce dnes bolí duch světskosti. „Když podlehne světskému duchu, je církev poražena“.

Zapomněli jsme plakat. „Zapomněli jsme plakat. Pokud mohu dát nějakou radu“, vysvětluje papež, „je to prosba o dar slz“. František se pak ptá: „Kolik lidí se před výjevy válek, jakýchkoli válek, dokázalo rozplakat?“

Dovolte Ježíši, aby k vám promluvil. Ve velkopátečním rozhovoru se papež obrátil také k srdci každého člověka: „Dovol ukřižovanému Ježíši, aby se dotkl tvého srdce, povol mu, aby k tobě promluvil svým mlčením a bolestí“.

Odpuštění a žádost o odpuštění. Jak odpustit všem lidem, kteří nám ublížili? Papež v odpovědi na tuto otázku zdůrazňuje, že původ odpuštění je božský: „Pokud jsem se onoho zla nedopustil právě já, je to proto, že mě Bůh zastavil ve svém milosrdenství“.

Papežovo přání k Velikonocům. Rozhovor uzavírá papežovo přání k Velikonocům. „Přeji, abychom neztratili naději, prosili o milost pláče, ale radostných, útěšných slz“. Italská novinářka v samém závěru klade otázku, jak letos prožít velkopáteční třetí hodinu odpolední? Otázka zůstává bez odpovědi a papež několik vteřin mlčí.

Jednoho dne budou tyto podzemní kobky prázdné jako Kristův hrob

SVITLANA DUCHOVYČ – VATICAN NEWS

Dětské malby na zdech podzemního krytu v Černihivu

V neděli ráno šli Ježíšovi učedníci ke hrobu, kde bylo uloženo jeho tělo, a našli ho prázdný. Stejně tak podzemní kobky a protiletdecké kryty ukrajinských měst budou jednoho dne prázdné, protože Kristus vstal z mrtvých a i pro nás nastane vzkříšení. Toto přirovnání často používá otec Roman Hrydkovec, ukrajinský řeckokatolický kněz, když mluví s obyvateli Černihiva, kam přijel v prosinci loňského roku vykonávat svou kněžskou službu a kde zůstal navzdory nebezpečí, které přinesla válka. Není náhoda, že otec Roman mluvil o krytech: od začátku ruské invaze se rozhodl, že jeho posláním je být tam, kde jsou lidé – ve sklepeních – a nabídnout jim slovo útěchy a naděje.

Otec Roman pochází z Kyjeva, kde studoval v kněžském semináři a poté absolvoval misijní studia v Římě. Loni se stal knězem a v prosinci byl poslán do Černihiva, aby založil novou řeckokatolickou komunitu. "Farnost existovala jen na papíře," říká s úsměvem. "Ještě tu nebylo nic: žádní lidé, žádný kostel, žádný pozemek, na kterém by se dalo stavět: musel jsem začít znovu." Přestože neměl farnost, rozhodl se mladý kněz zůstat v Černihivě, když vypukla válka. "Lidé se začali schovávat v krytech a já jsem cítil, že mým posláním je být s nimi," vypráví otec Roman. "První noc z 24. na 25. února jsem šel do velkého krytu, kde bylo mnoho lidí. Oblékl jsem si sutanu, vzal Bibli a prostě jsem tam stál s nimi a tiše se modlil. Stále jsem nevěděl, co přesně mám dělat, ale pak jsem se začal seznamovat s lidmi a zvat je ke společné modlitbě. Protože většina lidí nebyla praktikující, nabídl jsem jim úmysl (například za mír) a krátkou invokaci "Bůh nás ochraňuj!", kterou měli desetkrát zopakovat." Ve sklepeních bylo také mnoho dětí. Dokládají to kresby na

stěnách. Každý večer před spaním je mladý kněz s vousy a veselýma očima shromáždil kolem sebe a vyprávěl jim příběh.

Černihiv, hlavní město stejnojmenné oblasti, leží na severu Ukrajiny a hraničí s Běloruskem a Ruskou federací, takže válka zde byla cítit od prvního dne. Město bylo obklíčeno ruskou armádou, která vypálila rakety a zasáhla administrativní a obytné budovy, školy a nemocnice, což si vyžádalo civilní oběti. V některých dnech byla humanitární situace ve městě velmi kritická, zejména po 25. březnu, kdy ruští vojáci zničili most přes řeku Desnu, čímž zablokovali příchod humanitární pomoci. 5. dubna se ruská armáda z Černihivské oblasti stáhla.

V současné době, jak nám říká otec Roman, v krytech téměř nikdo není. Zůstali jen lidé, jejichž domy byly zničeny bombardováním. "Jeden z těchto sklepů," pokračuje otec Roman, "se stal místem setkávání rodin s dětmi, které jsem poznal, když jsme se skrývali před bombardováním. Každý večer přicházejí, aby si znovu poslechli mé příběhy. Stalo se to prakticky zvykem."

Kněz vzpomíná i na těžké chvíle, kdy se snažil poskytnout podporu lidem, kteří tolik trpěli a byli otřeseni krutostí, násilím a nespravedlností. "Je přirozené, že přichází hněv," říká, "takže jsem jim stál po boku, nechal je mluvit a pak je vyzval, aby se modlili k Bohu, aby nás podepřel a pomohl nám osvobodit se od útoku nepřítele."

"Kristus spasil naše duše a církve o tom musí svědčit v době míru i v době války," říká otec Roman Hrydkovec. Nespravedlnost, zlo a utrpení budou existovat až do druhého příchodu Krista a posláním křesťanů je podle něj vydávat svědectví o Boží lásce, která není abstraktní a obsahuje také lásku k vlasti a připravenost ji v případě potřeby bránit. Především," dodává kněz, "musíme lidem pomoci pochopit, že existuje Někdo, kdo zachránil jejich duši, a i když jejich tělo zemře, jejich duše je nesmrtelná."

„Budu kráčet Křížovou cestou tam, kde válka zanechala své mrtvé“

Papežský almužník na Zelený čtvrtek předal druhou sanitku, darovanou papežem kardiologické nemocnici v ukrajinském hlavním městě, a společně s apoštolským nunciem prožije velkopáteční obřady v oblastech nejvíce poznamenaných krutostí konfliktu: „Zasáhlo mě svědectví ředitele nemocnice, který léčil i ruské vojáky, to je ryzí evangelium“, prohlásil kardinál Krajewski.

Výstup na ukrajinskou kalvárii, jejíž zastavení lemují vraky bojových vozidel, rozbořené domy, nepohřbená těla. Kardinál Konrad Krajewski se mohl na vlastní oči přesvědčit, jakou spoušť způsobila válka, kterou příliš mnoho televizních záběrů ukazuje v celé její nelítostné krutosti. A právě tam, v tomto scénáři naprosté opuštěnosti, jak říká vatikánským médiím, prožije svůj Velký pátek, zatímco papež ho bude slavit v Koloseu. Papežský almužník, který se na Ukrajinu vrátil již potřetí, ve čtvrtek dosáhl jednoho z cílů své cesty, totiž předání druhé sanitky jako symbolu, kterým papež František podle svých slov „líbá nohy ukrajinskému lidu“. Dalším cílem je prožít a sdílet velikonoční triduum a slavnost Zmrtvýchvstání s těmi, kteří již padesát dní prožívají pašije, a doufat, že každý den je dalším krokem ke vzkříšení.

Vaše Eminence, jak probíhalo předání sanitky?

„Vše proběhlo velmi dobře, protože ředitel největší kardiologické nemocnice v Kyjevě okamžitě pochopil, o jaký symbol se jedná, a to nejen pro záchranu životů, ale také jako symbol možného vzkříšení Ukrajiny. Setkali jsme se s mnoha lékaři a dalším personálem a ředitel, který děkoval papeži za tento dar, který dostal v den památky Poslední večeře Páně, a tedy na znamení papežova políbení nohou ukrajinskému národu, řekl slova, která mi zůstala v srdci. Jsme lékaři, zdůraznil, a jako milosrdný Samaritán máme operovat nejen ukrajinské raněné, civilisty i armádu, ale musíme pomáhat všem, včetně Rusů. Je to pro něj obtížné, protože ví, že má co do činění s muži, kteří možná zabili mnoho lidí. Ale on řekl: »Znamená to být lékařem, Samaritánem a člověkem navzdory hořkosti srdce a pocitům, které v sobě člověk má«. Tato slova jsou pro mě čirým evangeliem: je to těžké, ale když se tím řídíme, nastane krásné jako a všechno kvete. Od tohoto ředitele jsem se toho tolik dozvěděl, že stálo za to cestovat tisíce kilometrů sanitkou, abych slyšel muže, který takto mluvil před zhruba sto padesáti svými zaměstnanci. Pro mě byl skutečným »kázáním« onoho dne“.

Jakou atmosféru jste v Kyjevě zažil, zvláště teď, když se blíží Velikonoce?

„Zdá se, že město začíná ožívat, ale není to pravda. Jsou tu zásahové jednotky, houkají sirény a lidé se schovávají. A pak stačí vyjet jen kousek od Kyjeva, abyste našli nejhlubší stopy války, až po mrtvé lidi. Pokusím se dostat právě do těchto míst a slavit tam křížovou cestu, zatímco papež ji povede v Koloseu. S nunciem se soukromě vydáme na křížovou cestu tam, kde se odehrává skutečné Ježíšovo utrpení, kde lidé trpí a umírají. Křížovou cestu však zakončíme zastavením, které připomíná vzkříšení“.

Bude to kalvárie, na kterou musíme vystoupit společně s Ukrajinci...

„Přesně tak to papež chtěl: abych zůstal celý týden a prožil triduum s Ukrajinci. Fyzická přítomnost je křestním jménem lásky. Papež rád říká, že kněz má být cítit ovcemi, a proto mě sem poslal: abych byl mezi lidmi, nefotil a necestoval, ale zůstal a modlil se“.

Takže zůstanete až do Velikonoc?

„Samozřejmě, a doufejme, že pro tuto zemi nastane nedělní vzkříšení. Budu je slavit v různých kostelech. Musíme si uvědomit, že pro pravoslavnou církev připadají Velikonoce na týden po naší neděli. Zde se tedy čas prodlužuje a my můžeme takříkajíc slavit Kristovo zmrtvýchvstání dvakrát, i když ho můžeme slavit při každé mši svaté“.

Obřad mytí nohou při mši na památku Večeře Páně

Kardinál Konrad Krajewski, papežský se na Velký pátek modlil na místě masového hrobu v Borodjance, nedaleko Kyjeva, kde vyjádřil svou bolest nad pohledem na tolik mrtvých a tak rozsáhlou zkázu.

Kardinál Konrad Krajewski navštívil během Svatého týdne ukrajinské hlavní město Kyjev a zprostředkoval tak blízkost papeže Františka lidem trpícím v důsledku pokračující války, kterou Rusko rozpoutalo na Ukrajině. Papežský almužník se vydal jménem Svatého otce strávit velikonoční triduum s lidmi na Ukrajině. Do kardiologické nemocnice v Kyjevě přijel ve Vatikánem registrované sanitce, kterou sem papež daroval. Na Zelený čtvrtek sloužil kardinál Krajewski mši svatou Večeře Páně. Na Velký pátek se pak připojil

k apoštolskému nunciovi na Ukrajině, arcibiskupovi Visvaldovi Kulbokasovi, a vedl křížovou cestu v Borodjance, oblasti severozápadně od Kyjeva zdevastované ruskými vojsky. Součástí jeho návštěvy byla i chvíle modlitby na místě masového hrobu v Borodyance. Kardinál Krajewski popsal, že našel "mnoho mrtvých, stejně jako masový hrob nejméně 80 lidí pohřbených bez jména či příjmení". Tváří v tvář takovým hrůzám řekl, že "slzy nepadají a slova nepřicházejí". Přesto, dodal, "díky Bohu přetrvává víra". "Jsme ve Svatém týdnu - dnes je Velký pátek - kdy se můžeme spojit s Ježíšovou osobou a jít s ním nahoru ke kříži," řekl. Kardinál Krajewski připomněl, že brzy přijde velikonoční neděle a Kristovo zmrtvýchvstání. "Snad nám vše vysvětlí svou láskou a vše změní, i v nás, zejména tuto hořkost a utrpení, které snášíme každý den, ale zvláště v den, jako je ten dnešní."

„Františku - poslední záštito naděje, zachraňte matky, manželky a děti obránců Mariupolu“

Zoufalé volání o pomoc zaznívá z listu adresovaného k papežovým rukám, který novinář ukrajinské státní televize (UATV Channel) Saken Aymurzaev předal kardinálovi Michaelu Czernému. „Matky, manželky a děti obránců Mariupolu“ v něm prosí o intervenci Vatikánu, která by zastavila nesmírnou humanitární katastrofu, k níž dochází v tomto městě nepřetržitě bombardovaném ruskou armádou.

"Pomoc Vaší Svatosti při evakuaci by byla skutečným projevem milosrdenství," stojí v dopise podepsaném "matkami, manželkami a dětmi obránců Mariupolu", kteří se stále ukrývají v ostřelovaném městě. Kromě prosby o pomoc při evakuaci obsahuje dvoustránkový text také popis otřesných podmínek, v nichž v současnosti žijí civilisté v Mariupolu. Autoři uvádějí, že město je téměř srovnáno se zemí a pod nepřetržitou palbou. Jak zdůrazňují, Mariupol se stal dějištěm humanitární katastrofy v Evropě, která nemá v moderní době obdoby.

Nejtěžší situace je v ocelárně Azovstal, která se stala hlavní linií bojů, ale kde se stále ukrývá asi tisíc civilistů. "Na začátku bojů si tito lidé mysleli, že blízkost armády jim zajistí relativní bezpečí," píše se v dopise, "stejně jako lékařskou péči a poměrně pravidelný přísun základních potřeb. To, co se zdálo být pevností, se však stalo pastí, do které nyní nelze doručit ani jídlo a vodu."

Jak informují pisatelé dopisu, v Mariupolu - na jehož obraně se podílí také asi stovka žen v uniformách, především lékařky a kuchařky - jsou stovky zraněných civilistů a vojáků, kteří jsou zbaveni jakékoli péče kvůli vyčerpání zásob léků a dezinfekčních prostředků. Pokud nebudou okamžitě evakuováni z bojiště, čeká je smrt. "Svatý otče, stále ještě je komu pomáhat, přestože každý dnem přibývá těch, kdo nepřežijí. Jste poslední baštou naší naděje," píše se v dopise.

„Ženy, děti a ranění si takovou smrt v očích světa nezaslouží“, jsou „mučedníky dneška“, uzavírá dopis Františkovi. "Jeho pomoc při jejich evakuaci z Mariupolu se stane skutečně otcovským činem, pomocí dobrého pastýře a skutečným aktem milosrdenství."

KATECHEZE O STÁŘÍ

"Cti otce a matku"

- láska k prožitému životu

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 20. dubna 2022)

„Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku a slouží svým rodičům jako Pánu. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Kdo opustí otce, je jako rouhač, kdo se oboří na matku, je Pánem proklet“. Sir 3,3-6.12-13.16

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

S pomocí Božího slova, které jsme dnes vyslechli, přecházíme k seniorské křehkosti. Stáří obzvláště poznamenávají prožitky zmatenosti a sklíčenosti, ztráty a opuštěnosti, zklamání a pochybnosti. Svou křehkost v dramatických, leckdy tragických životních situacích, můžeme přirozeně zakusit všichni, a to v jakémkoli údobí života. Ve stáří nicméně tyto pocity vzbuzují menší dojem a mohou vést okolí k určité přesycenosti, či dokonce je obtěžovat. Kolikrát jsme zaslechli, anebo jsme si pomysleli, jako jsou ti starci otravní. Neříkejte, že to tak není: vyslovili jsme to, mysleli jsme si to...V dětství a mládí závažná zranění oprávněně vyvolávají pocit nespravedlnosti a vzpoury, silnou reakci a zápas. Ve stáří naopak rány, včetně těch těžkých, nevnímáme nijak rozporuplně, protože život již uběhl. Staří lidé se tak poněkud vzdalují také z našich prožitků, či spíše je úmyslně vzdalujeme.

V našem společném lidství má láska takřkajíc sestupnou tendenci: do života, který máme za svými zády, se nevrací ve stejné síle, v níž se vlévá do života, který dosud máme před sebou. Také v tomto se projevuje její nezištnost, jak odjakživa vědí rodiče a jak se rychle naučíme ve stáří. Navzdory tomu otevírá zjevení cestu k odlišnému oplácení lásky: je to cesta *úcty* k těm, kdo nás předcházeli. Cesta, ctící naše předky, a tudíž seniory.

Tato výjimečná láska, která se projevuje formou úcty, tedy něhy a respektu současně, adresované vůči stáří, je zpečetěna Božím přikázáním: „Cti svého otce i svou matku“ je slavnostní závazek, první z druhé desky Desatera. Nejedná se pouze o vlastního otce a

matku, nýbrž o generaci a celá pokolení, která nás předcházela, a jejichž loučení může být pomalé a dlouhotrvající, čímž se vytváří čas a prostor k dlouhodobému soužití s jinými životními obdobími. Jinými slovy, jedná se o úctu vůči stáří.

Úcta je výstižné slovo k zarámování této oblasti navracení lásky, která se týká seniorského věku. Přijali jsme lásku od rodičů a prarodičů a nyní jim tuto lásku vracíme. Dnes jsme opětovně odkryli pojem „důstojnost“, jímž označujeme hodnotu úcty k životu každého člověka a péče o něj. Důstojnost se v podstatě rovná cti: ctít otce a matku, ctít staré lidi, znamená uznat jejich důstojnost.

Zamysleme se dobře na tímto krásným sklonem lásky, jímž je *úcta*. Péči o nemocného člověka, podpoře nesoběstačného člověka a záruce jejich obživy totiž *může taková úcta scházet*. *Úcta* se vytrácí, když se přílišná důvěrnost neprojevuje jako jemnost a láska, nýbrž mění se v hrubost a zneužití moci. Když se fyzická slabost vyčítá či dokonce trestá, jako by to byla nějaká vina.

Když se pomatenost stává vstupní branou k zesměšňování a ubližování. Něco takového se může dít dokonce v domácím prostředí, v pečovatelských domovech, stejně jako na městských úřadech a veřejných prostranstvích. Pokud se v mladých lidech, byť nepřímo, podněcují povýšenecké – ba dokonce pohrdlivé – postoje vůči stáří, jeho slabostem a vratkosti, vede to k hrůzným důsledkům a nepředstavitelným krajnostem. Mladí lidé, kteří, jak jsme mohli vidět, podpálí bezdomovcovy pokrývky, protože v něm spatřují pouze lidský odpad, jsou jen špičkou ledovce. Mnohdy se totiž domníváme, že senioři jsou takovýmto odpadem, anebo je sami odepisujeme. Lidský život, vzdálený mladické

přitažlivosti a popudům, se jeví odepšaně. Skartace – to je to pravé slovo. Pohrdáme starými lidmi a odepisujeme je ze života, vytěšňujeme je stranou, vyhazujeme.

Toto opovržení, které tupí starého člověka, ve skutečnosti zneuctňuje nás všechny. Pokud ubližuji starému člověku na cti, haním sám sebe. Úryvek z knihy Sirachovcovy, který jsme na začátku vyslechli, se proto poprávu tvrdě staví

proti takové donebevolající pohaně. V tomto ohledu existuje jedna velice výrazná pasáž v Noemově příběhu, nevím, jestli si na ni vzpomenete. Starý Noe, který hrdinsky přestál potopu a dosud zdatně pracoval, leží obnažený ve stanu poté, co vypil o nějakou sklenku navíc. Již je starý, ale opilý se. Jeho synové, kteří jej při probuzení nechtějí vystavit rozpakům, jej – s odvráceným zrakem – jemně a uctivě přikryjí. Je to velmi krásný text, vypovídající o patřičné úctě ke starému člověku. Jeho slabosti je třeba zakrývat, aby nezakoušel stud. Tento úryvek nám může hodně pomoci.

Navzdory veškerému hmotnému zajištění, které bohatší a zorganizované společnosti seniorům poskytují a na něž zajisté můžeme být pyšní, mám pocit, že zápas o splatnost oné zvláštní formy lásky, jíž je úcta, je dosud nedostatečný a nevyzrálý. Měli bychom se všemožně vynasnažit o jeho podporu a podnícení tím, že nabídneme co nejlepší společenskou a kulturní

oporu lidem, kteří projevují vnímavost vůči této rozhodně podobě „civilizační lásky“. V tomto ohledu bych si dovolil poradit rodičům, aby ustavičně vodili své děti – v jejich dětství i mládí – ke starým lidem, i když jsou třeba nemocní a pomatení. Děti se totiž musí dozvědět, že toto je naše tělo, které nám umožnilo naši existenci. Prosím, nevytěsňujeme seniory. A jestliže není jiná možnost než seniorský domov, prosím, navštěvujte je a přivádějte za nimi děti. Staří lidé jsou ctí naší společnosti, tito starci otevírali její brány, na což děti někdy zapomínají. Dodám něco osobního: v Buenos Aires jsem rád a často chodil do domovů pro staré lidi, navštěvoval jsem jejich obyvatele. Jednou jsem se zeptal jedné paní, kolik má dětí. „Mám čtyři, všichni mají rodinu a vnoučata...“, začala mi vyprávět o své rodině. A na otázku, zda ji přijdou navštívit, ujist'ovala, že neustále. Když jsem vycházel z jejího pokoje, zdravotní sestra, která vše vyslechla, mi řekla: „Otče, lhala, aby kryla své děti, už šest měsíců sem nikdo nepřišel“. Toto je odpis starých lidí, představa, že jsou odpadový materiál. Prosím, je to těžký hřích. První velké přikázání a jediné, které hovoří o odplatě, totiž praví: „Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi“. Toto přikázání úcty ke starým lidem nás zahrnuje požehnáním, které nám odplácí dlouhým životem. Buďte tak laskavi, opatrujte staré lidi, i když mají pomatenou mysl, vždyť zpřítomňují dějiny, naši rodinu, jsme zde díky nim. Všichni můžeme říci: žiji díky tobě, babičko, dědečku. Prosím, nenechávejte je samotné. Opatrovat staré lidi není otázkou kosmetiky nebo plastické chirurgie, nikoli. Je to spíše otázka úcty a výchovy mladých lidí, která by se měla změnit v úctu k životu a jeho údobím. Společná láska k lidství, včetně *úcty k prožitému životu*, není záležitostí starců. Měla by to spíše být ctižádost, díky níž se rozzáří mládí, které z této životní zkušenosti zdědilo ty nejlepší vlastnosti. Kéž nám moudrost Ducha svatého umožní, abychom rozkryli horizont této skutečné kulturní revoluce s nezbytnou energií.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 23. dubna - 1. května 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 23. dubna	SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PODIVICE 8.00	za farnosti Podivice, Pustiměř, Drysice a Topolany
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + Františka PANÁKA, manželku a rodiče z obou stran
NEDĚLE 24. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Kristýnu a Jana PROCHÁZKOVY a dceru Marii
		DRYSICE 9.30	za + Jana KREJČÍHO, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	za + dominikánky, kněze a za nová kněžská a řeholní povolání
		PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY kdo s duší zcela odvrácenou od jakéhokoli hříchu, i všedního, se zúčastní pobožnosti ke cti Božího milosrdenství, nebo se před Nejsvětější svátostí pomodlí Otče náš, Věřím v Boha a invokaci: „Ježíši, důvěřuji Ti!“	
PONDĚLÍ 25. dubna	SVÁTEK SV. MAREK, EVANGELISTA	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Floriána SNÍDALA, rodiče a sourozence
ÚTERÝ 26. dubna	ÚTERÝ PO 2. NEDĚLI VELIK. SV. VOJTĚCH, BISKUP A MUČEDNÍK (+23. 4. 997)	PODIVICE 8.00	za živé a + členy živého růžence v Podivicích a duše v očistci
STŘEDA 27. dubna	STŘEDA PO 2. NEDĚLI VELIK. SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA	PUSTIMĚŘ 18.00	za + kněze, řeholnice, živé a + farníky a dobrodince chrámu sv. Benedikta
ČTVRTEK 28. dubna	ČTVRTEK PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	DRYSICE 18.00	za + Jana KLUDÁKA, manželku, dvě dcery, dva zetě a vnuka
PÁTEK 29. dubna	SVÁTEK SV. KATEŘNA SIENSKÁ, PANNA A UČITELKA CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Vladimíra ZAHRADNÍČKA, rodinu TAUŠOVU, ZAHRAD- NÍČKOVU a duše v očistci
SOBOTA 30. dubna	SOBOTA PO 2. NEDĚLI VELIKONOČNÍ SV. ZIKMUND, MUČEDNÍK SV. PIUS V. PAPEŽ	PODIVICE 8.00	za + Marii OPATŘILOVOU a Boží pomoc a požehnání pro rodinu POTĚŠILOVU a MENŠÍKOVU
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + rodiče SUCHOMELOVY
NEDĚLE 1. května	3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. JOSEF, DĚLNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za dar hluboké víry, zdraví a Boží požehnání pro rodinu KOLENIČOVU
		DRYSICE 9.30	za + Jiřího a Jana ADAMCOVY a + rodinu ADAMCOVU a CÉZAROVU
		PODIVICE 11.00	za + Marii PUČANOVOU, manžela a + rodinu MATOUŠKOVU

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 30. dubna - 8. května 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 30. dubna	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + rodiče SUCHOMELOVY
NEDĚLE 1. května	3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. JOSEF, DĚLNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za dar hluboké víry, zdraví a Boží požehnání pro rodinu KOLENIČOVU
		DRYSICE 9.30	za + Jiřího a Jana ADAMCOVY a + rodinu ADAMCOVU a CÉZAROVU
		PODIVICE 11.00	za + Marii PUČANOVOU, manžela a + rodinu MATOUŠKOVU
PONDĚLÍ 2. května	SV. ATANÁZIUS, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví pro syna Petra, ochranu Panny Marie a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 3. května	SVÁTEK SV. FILIP A JAKUB, APOŠTOLOVÉ	PODIVICE 8.00	za + Antonína KOLAŘÍKA, manželku, syny, dcery, snachy, zetě a duše v očistci
STŘEDA 4. května	STŘEDA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ SV. FLORIÁN, MUČEDNÍK	DRYSICE 18.00	za živou a +rodinu VYSTRČI- LOVU, KUNOVSKOU a NEHNĚVAJSOVU
ČTVRTEK 5. května	ČTVRTEK PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Ludmilu ZUKALOVOU, manžela a celou + rodinu
PÁTEK 6. května	SV. JAN SARKANDER, KNĚZ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Benedikta a Hedviku KOUTNÝCH, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 7. května	SOBOTA PO 3. NEDĚLI VELIKONOČNÍ	BÁNOV 10.30	za živé a zemřelé spolužáky ročníku 1962
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 8. května	4. NEDĚLE VELIKONOČNÍ DEN MODLITEB ZA DUCHOVNÍ POVOLÁNÍ PANNA MARIA PROSTŘEDNICE VŠECH MILOSTÍ SVÁTEK MATEK	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče VÁVROVY a PARÁČKOVY
		DRYSICE 9.30	za +členy SDH 4. okrsku a farníky padlé v I. a II. světové válce
		PODIVICE 11.00	za + Marii PUČANOVOU, manžela, vnučku s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu

MÁJOVÁ POBOŽNOST

PUSTIMĚŘ: 17.30

PONDĚLÍ
ČTVRTEK, PÁTEK

DRYSICE: 17.30

STŘEDA

PODIVICE: 18.00

NEDĚLE - 1. a 8. 5.
STŘEDA, PÁTEK

TOPOLANY: 17.30

SOBOTA